

Tid: kl. 13:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Ulf Rapp (S)

Ledamöter

Daniel Persson (SD), vice ordförande

Stefan Hederdal (M), 2:e vice ordförande

Beatrice Ekelund (S)

Helena Thelin (S)

Tomas Bedö (M)

Peter Gregorics (FR)

Cecilia Carlhson (KD)

Fredrik Olofsson (C)

Ersättare

Jonas Ahlgren (S)

Lisette Vermeulen (SD)

Jonatan Backlund (M)

Ann-Sofie Aiazzi (M)

Rose-Marie Grune (MP)

Barbro Ridell (V)

Michael Plogell (FR)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Torsdag 6 november kl 11.
3. Förnyat nyttjanderättsavtal Getabrohult 2:10 - information om delegeringsbeslut (inga handlingar) Karl Fjällglim, tf plan- och exploateringschef, Caroline Bergström, mark- och exploateringsingenjör
13:05
4. Detaljplan för Låddekärrsbu 1:11 m.fl. Nordost om Grönkullenmotet (KS2024/189) Karl Fjällglim, tf plan- och exploateringschef
13:20
5. Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar (KS2024/154) Karl Fjällglim, tf plan- och exploateringschef
6. Svar på medborgarförslag om förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås (KS2024/302) Annika Eriksson, näringslivsutvecklare
14:00
7. Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats (kf fattar slutligt beslut) (KS2024/195) Hannes Wallberg, utvecklingsledare teknik- och serviceförvaltningen
14:15
8. Revidering av VA-taxa (kf fattar slutligt beslut) (KS2024/287) "-"
9. Lokalresursplan 2026-2035 (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/145) Daniel Aronsson, ekonomichef, Josephine Sjöblom, lokalstrateg
14:50
10. Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp) (KS2025/256) Daniel Aronsson, ekonomichef, Said Dawodi, projektledare
15:30
11. Utbyggnad idrottshall i Töllsjö (KS2025/255) "-"

12. Mål och budget 2026-2028 (kf fattar slutligt beslut)
(KS2025/232) Daniel Aronsson,
ekonomichef
13. Information om resultat utifrån Svensk Näringslivs ranking
(inga handlingar) Monica Holmgren,
kommundirektör
14. Workshop KS internkontrollplan Monica Holmgren,
kommundirektör
15. Redovisning av delegeringsbeslut
Ärendet i korthet
Protokoll
Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-10-16
- Delegeringsbeslut**
- KS2025/161-1 Upphandling av blommor, växter och blomsterarrangemang
  - KS2025/251-3 Nyttjanderättsavtal Getabrohult 2:10
  - KS2024/150-48 Sjuhäradsleden Nyttjanderättsavtal
  - KS2025/261-3 Servitutsavtal för infartsväg
  - KS2025/265-2 Servitutsavtal för infartsväg
  - KS2025/45-5 Tillsynsbeslut
  - KS2025/46-5 Tillsynsbeslut
16. Meddelanden
Anmälningar
- KS2025/27-9 Hållbarhetsråd 2025-09 minnesanteckningar (1/1)
  - KS2025/155-6 Tolkförmedling väst budget och verksamhetsplan 2026-2028
  - KS2025/1-71 Delårsrapport 2025 Tolkförmedling väst
17. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)
18. Kommundirektören informerar (inga handlingar)

4. Detaljplan för Låddekärrsbu 1:11 m.fl. Nordost om Grönkullenmotet KS2024/189

§136

KS2024/189

**Detaljplan för Lådekärresbu 1:11 m.fl. Nordost om Grönkullenmotet
- beslut om granskning****Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut "Detaljplan Bollebygd Lådekärresbu 1:1 m.fl. nordost om Grönkullenmotet" på ny granskning.

Kommunstyrelsen beslutar att detaljplanen inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Ärendet

Planens syfte är att möjliggöra utveckling av ett nytt verksamhetsområde. Området är i dagsläget obebyggt vilket innebär att nya vägar och teknisk infrastruktur kommer att behöva anläggas. Befintlig telemast och luftledningar inom området föreslås omlokaliseras inom planområdet. Detaljplanen syftar även till att justera infart till området samt säkerställa djur- och naturvärden längs riksväg 40. Byggnader om cirka 65 000 kvm byggnadsarea kan uppföras. Planförslaget är i enlighet med gällande översiktsplan.

Kommunstyrelsen gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja detaljplanering för Bollebygd Lådekärresbu 1:1 m.fl 2021-12-16 § 210. Samråd har genomförts och granskning hölls under tiden 2024-09-16 till 2024-10-07. Totalt har nio yttranden inkommit under granskningstiden från myndigheter och sakägare. De allvarligaste synpunkterna kommer från Länsstyrelsen som

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

kräver förtydliganden och kompletteringar i planförslaget. Med anledning av länsstyrelsens synpunkter är det lämpligt att genomföra en ny granskning av planförslaget. Länsstyrelsen efterfrågar en fördjupad analys av miljökvalitetsnormen (MKN) för vatten, särskilt gällande näringsämnen. Vidare vill Länsstyrelsen se ett tydligare säkerställande i plankartan för hantering av skyfall och dagvatten. Det inkluderar krav på dike, utformning av gator och mark samt eventuella utjämningsvolym. Risker för ökad avrinning och lågpunkt inom planområdet ska beskrivas och åtgärder säkerställas. Länsstyrelsen framför att plankartan behöver förses med bestämmelser om lov eller startbesked kopplat till markföreningar.

Länsstyrelsen och SGI framför att kvarstående frågetecken kopplat till stabilitet och risk för ras behöver klargöras.

Lantmäteriet framför att konsekvenserna av att genomförandeavtal används behöver redovisas.

Trafikverket framför att magasinlängden för vänstersvängfält bör förlängas, att siktanalysen behöver kompletteras, att en hastighetssänkning i fyrvägs korsningen kan vara lämplig, att sidoområdesutformning och vägmarkeringar preciseras, samt att mark bör säkras upp för väganläggningar.

Vattenfall framförde synpunkter angående den nya sträckningen för elledningen som ska flyttas.

Flügger framför att exploatören måste säkerställa eventuell sprängning så att det inte bidrar till föroreningar som tidigare hittats, och vill betona vikten av en öppen

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

dialog.

Boende efterfrågar en säkerställd rapport om dricks- och energibrunnar samt skydd mot påverkan från byggnation. De motsätter sig mobilmastens placering nära bostäder och föreslår alternativ plats. Synpunkter har framförts kring buller, kulturmiljö, skyddade arter, strandskydd och trafiksäkerhet. Oro finns för luftledningsflytt, sanering, damning och vibrationer. Boende vill ha besiktning av byggnader, större avstånd till ny bebyggelse och bättre tillgänglighet för räddningstjänst.

Inkomna synpunkter har hanterats genom kompletterande utredningar, möten, justeringar i plankartan och tillägg av fler planbestämmelser.

Exploatören får utgifter för planläggning, bygglov, förrättningskostnader, exploateringsbidrag för allmän platsmark, anläggning av ledningar inklusive tryckstegringsstation för VA, ledningsflytt, flytt av telemast, flytt och anläggning av befintlig gemensam väg, anslutningsavgift, masshantering inklusive erforderliga tillstånd, geotekniska åtgärder inklusive bergtekniska åtgärder, eventuella åtgärder för biotopskydd, bulleråtgärder, saneringsåtgärder, dispensansökan samt anmälan/tillstånd för bland annat flytt av befintligt dike och byggnation inom kvartersmark.

Kommunen får inkomster i form av anläggningsavgifter enligt gällande va-taxa samt av särtaxa för uppdimensionering av ledningar fram till planområdet. Kommunen får utgifter för sin andel av gemensamhetsanläggningen för väg, utöver detta får kommunen inte några utgifter utöver drift av kommunala

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

anläggningar.

Dialog förs mellan exploatören och berörda ledningsägare. En flytt av luftledningen inklusive sanering av marken kommer att bekostas av exploatören. Kraftförsörjning sker i samråd med berörda nätägare. Respektive ledningsägare bygger ut erforderlig infrastruktur och tecknar avtal med kommande fastighetsägare avseende anslutning till respektive fastighet.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att detaljplanen är lämplig att skicka ut för ny granskning enligt plan och bygglagen 5 kap § 18. Detaljplanen antas inte innebära betydande miljöpåverkan.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut "Detaljplan Bollebygd Låddekärresbu 1:1 m.fl. nordost om Grönkullenmotet" på ny granskning. Kommunstyrelsen beslutar att detaljplanen inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Detaljplan Låddekärresbu, tjänsteskrivelse, beslut granskning 2
- DP Låddekärresbu 1-11, Planbeskrivning, Granskning 2
- Detaljplan Låddekärresbu, översiktskarta
- DP Låddekärresbu, Plankarta, Granskning 2
- DP Låddekärresbu, Illustrationskarta, Granskning 2

Skickas till

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

5. Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar KS2024/154

§137

KS2024/154

Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar - återremiss

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Genom kommande Mobilitetsplan och därtill följande handlingsplaner och uppdrag bedöms frågan om pendelparkeringar kunna hanteras. För att justera skyltarna behöver kommunens lokala trafikföreskrifter revideras, något som teknik- och serviceförvaltningen planerar att göra under våren 2026. Efter det kommer parkeringarna vid Stationsvägen att ses över.

Kommunstyrelsen anser med det att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendet

Medborgarförslaget är skrivet av Kent Klar 2024-05-03. Förslaget syftar till att utöka antalet pendelparkeringar i centrala Bollebygd i området kring stationen. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-06-05 överlämnat förslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har på sammanträde 2025-03-27 återremitterat ärendet för utredning över redan genomförda åtgärder.

Kommunstyrelseförvaltningen har i uppdrag att ta fram en ny strategi, en Mobilitetsplan. Genom denna strategi och följande handlingsplaner och uppdrag bedöms frågan om pendelparkeringar kunna hanteras. För att justera skyltarna behöver kommunens lokala trafikföreskrifter revideras, detta planerar teknik- och serviceförvaltningen att göra under våren 2026. Efter detta kommer parkeringarna

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

vid Stationsvägen att ses över.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Genom kommande Mobilitetsplan och därtill följande handlingsplaner och uppdrag bedöms frågan om pendelparkeringar kunna hanteras. För att justera skyltarna behöver kommunens lokala trafikföreskrifter revideras, något som teknik- och serviceförvaltningen planerar att göra under våren 2026. Efter det kommer parkeringarna vid Stationsvägen att ses över. Kommunstyrelsen anser med det att medborgarförslaget är besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar
- Medborgarförslag om pendelparkeringar ._Bortredigerad
- § 33 KSAU Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Från: Kent Klar [REDACTED]

Skickat: den 3 maj 2024 10:17

Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>

Ämne: Medborgarförslag om pendelparkeringar .

Du får inte e-post ofta från [REDACTED]

Hej ! Ja heter Kent Klar har bott i Bollebygd sedan 40 år .

Mycket har hänt i centrum , men pendelparkeringarna har inte riktigt följt med .

Det går att öka platserna utan något större arbete och inte öka marken utan bara justera ytan något , dessutom äger ju kommunen marken redan .

Det finns 3 småarbeten att göra .

1. På 72 timmars parkeringen kan ytan mot stationshuset där det idag finns 3 platser

lätt öka med 4 - 6 platser . Mellan de 3 platserna och järnvägsstaketet är det endast

gräsmatta inga träd eller stenar alltså lätt att asfaltera .

2 . På andra sidan stationen finns en större yta men där finns en gammal skylt om förhyrda platser , den gäller knappast längre det var länge sedan när ett företag hyrde stationen . En del har börjat parkera där både skolelever och andra när inga platser funnits .

Mitt förslag : ta bort skylten måla upp maximalt med platser och placera skylt med 24 tim.park.

3 . Alldeles österut , bredvid alltså, där det är en gul liten byggnad (el ?) runt den är det markerat med 2 tim.park. dagtid t.om. 19 . Där måste det vara 24 tim.park.

många står där redan längre oftast skolelevers bilar men även andra .

Det är inte alla som vågar parkera där det finns även en skylt om MC -parkering men den används ändå inte den bara förbryllar.

Är något oklart förklarar jag gärna . MVH Kent Klar [REDACTED]

[REDACTED]

6. Svar på medborgarförslag om förbättrade
bussförbindelser till Göteborg och Borås
KS2024/302

§138

KS2024/302

Svar på medborgarförslag om förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Bollebygds kommun för kontinuerlig dialog med Västtrafik om förbättrade förbindelser till Göteborg och Borås, däribland ökad turtäthet och en förändring av stråk för linje 100. Medborgarförslaget ligger i linje med de behov kommunen framför till Västtrafik. Västtrafik har tydliggjort att linje 100 kör som ett tåg mellan Borås och Göteborg och att restiden är högt prioriterad för linjen, kommunen har ännu inte fått gehör för sina önskemål.

Kommunstyrelsen anser med det att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendet

Selma Birkestad föreslår i medborgarförslag daterat 2024-11-05 att Bollebygds kommun ska jobba för förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås, bland annat genom att bygga busstopp för 100-bussen vid RV40. Förslaget är att anlägga två hållplatslägen ut med riksväg 40. Detta i höjd med Bollekollen, strax väster om Slalomvägen för att linje 100 ska kunna nyttjas av Bollebygds invånare. Förslagsställaren skriver "ett kort stopp vid motorvägen, strax utanför Bollebygds centrum, skulle varken påverka restiden nämnvärt eller göra linjen mindre attraktiv".

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Medborgarförslaget går i linje med kommunens behov av förstärkt kollektivtrafik. Det är Västtrafik som beslutar över ny sträckning för linje 100. Västtrafik bjuder årligen in till samverkansmöte där kommunen diskuterar den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafik. I dessa forum trycker kommunen extra på ytterligare hållplatslägen på R40 och det som är av betydande vikt för vår kommun.

Västra Götalandsregionen äger och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken i regionen och trafiken sköts av Västtrafik. Bollebygds kommun lyfter kontinuerligt behovet av att linje 100 ska stanna vid Grönkullsmotet. Förslaget som tas upp i medborgarförslaget är att hållplatsläget kan byggas i höjd med Bollekollen, likt hållplatsläget vid Landvettermotet. Västtrafiks hållning i frågan har ännu inte förändrats, linje 100 kör som ett tåg mellan Borås och Göteborg och restiden är högt prioriterad för linjen. Det finns fler önskemål om stopp men Västtrafik prioriterar de resor som sker direkt mellan Göteborg och Borås där underlaget är störst. Kommunen har regelbundna och fortsatta dialoger med Västtrafik. Kommunen framför ständigt behovet av kollektivtrafik på tidpunkter som möjliggör resor för kommuninvånarna.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Bollebygds kommun för kontinuerlig dialog med Västtrafik om förbättrade förbindelser till Göteborg och Borås, däribland ökad turtäthet och en förändring av stråk för linje 100. Medborgarförslaget ligger i linje med de behov kommunen framför till Västtrafik. Västtrafik har tydliggjort att linje 100 kör som ett tåg mellan Borås och Göteborg och att restiden är högt prioriterad för linjen, kommunen har ännu inte fått gehör för sina önskemål. Kommunstyrelsen anser med det att

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

medborgarförslaget är besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om förbättrade bussförbindelser till Gbg och Borås
- Medborgarförslag om förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås_Bortredigerad

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Medborgarförslag: Förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås

För närvarande är bussförbindelserna mellan Göteborg och Bollebygd inte tillräckligt effektiva, särskilt inte på helgerna. Buss 101, som går mellan Göteborg och Bollebygd, har alldeles för få avgångar, vilket tvingar resenärer att ibland vänta en timme på nästa buss eller ta en längre omväg via Borås. Borås-svängen innebär en total restid på över en och en halv timme från Korsvägen till Bollebygdskolan.

Buss 100, som går betydligt oftare, passerar förbi Bollebygd utan att stanna, vilket gör att boende i Bollebygd inte har tillgång till dessa täta och pålitliga förbindelser.

För att uppmuntra fler att åka kollektivt - vilket är ett gemensamt mål för Västtrafik, kommunen och regionen - behövs fler och mer frekventa busslinjer. Den nuvarande situationen gör att många upplever bussresorna som både krångliga och tidskrävande.

En enkel lösning: En ny hållplats för Buss 100 i Bollebygd

Ett tidigare förslag om att expressbussarna mellan Borås och Göteborg skulle stanna vid Bollebygds station skrotades, eftersom det skulle innebära längre restider, och göra linjen mindre attraktiv för de som pendlar direkt mellan städerna.

Men genom att tänka om, går det att lösa problemet på ett effektivt sätt. Ett kort stopp vid motorvägen, strax utanför Bollebygd centrum, skulle varken påverka restiden nämnvärt eller göra linjen mindre attraktiv. Tvärtom skulle fler avgångar och ett snabbare och enklare resande locka fler att välja buss framför bil.

Förslag på lösning:

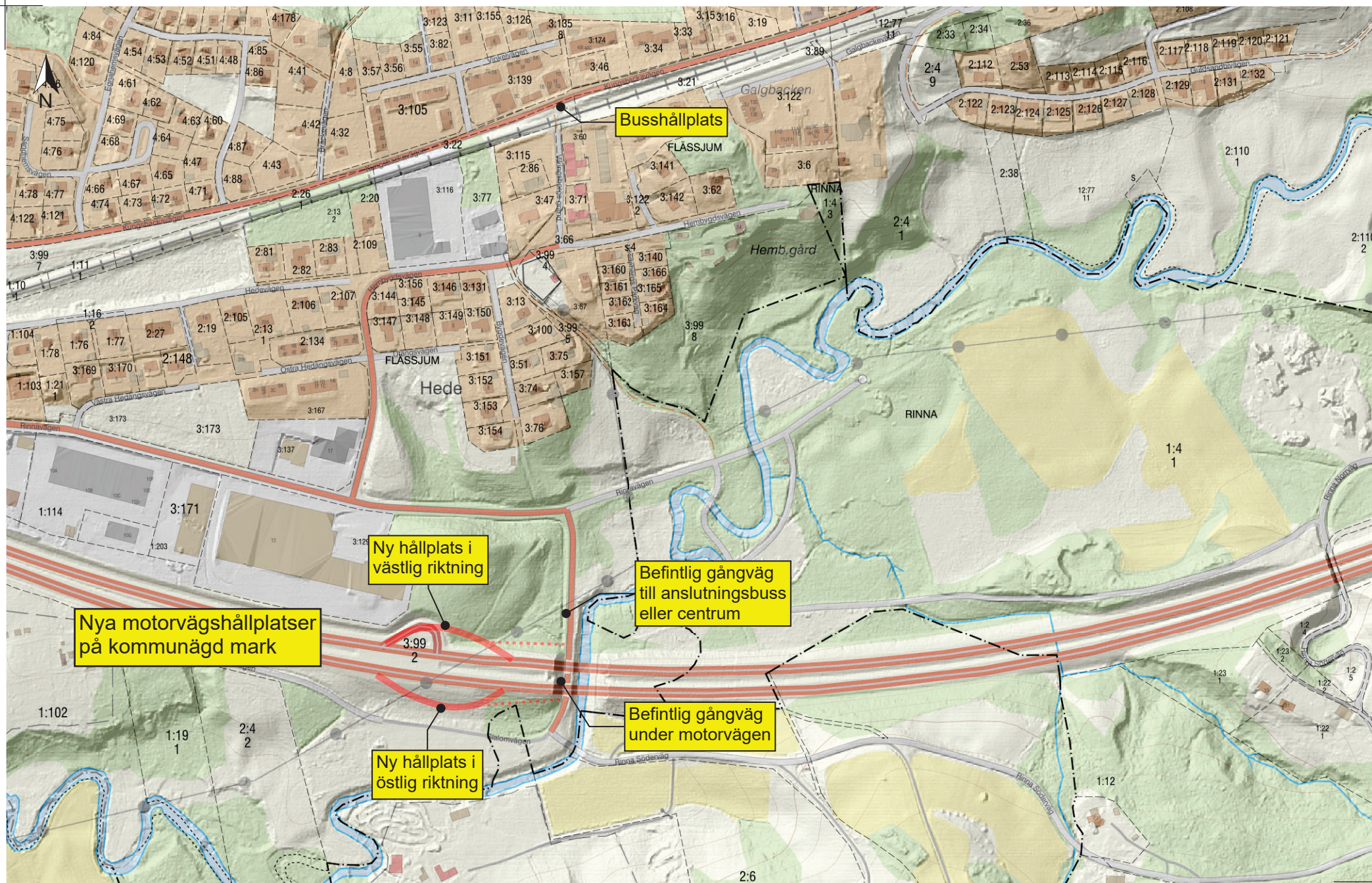
Jag föreslår att hållplatsen placeras i höjd med Bollekollen, på samma sätt som hållplatsen vid motorvägen i Landvetter. Genom att här bygga en hållplats för bussarna på båda sidor av motorvägen, med busskurer och ett par korta gångvägar, kan vi hålla kostnaderna nere och samtidigt skapa en praktisk lösning. Kommunen äger redan marken här och det behövs ingen ny bro eller tunnel för att passera motorvägen. Här finns redan gångväg som leder till både centrum eller till busshållplatsen på Kungsbackavägen om man vill åka vidare.

Genom att ta detta steg kan vi snabbt skapa en bättre kollektivtrafik för alla i Bollebygd och göra pendling till och från Göteborg och Borås både enklare och mer attraktivt.

Bollebygd 2024-11-05

Selma Birkestad

Tillägg till medborgarförslag med ärendenummer nummer KS2024/302.

Liknande förslag som mitt har funnits tidigare, senast 2017, då som en motion, där det föreslogs att en hållplats för buss 100 skulle byggas vid Kråketorp. Det förslaget avslogs eftersom det hade blivit för dyrt och restiden för direkt pendlarna Borås-Göteborg hade påverkats för mycket så Västtrafik ville inte stanna bussarna där. Västtrafik har samtidigt påpekat att motorvägshållplatsen i Landvetter inte används för buss 100. Detta argument är dock inte relevant, eftersom Landvetter har över 100 avgångar till Göteborg varje vardag bara med Röd Express, och dessutom finns ytterligare andra busslinjer som förbinder Landvetter med Göteborg. Att buss 100 skulle stanna i Landvetter skulle inte förbättra för resenärerna lika mycket som om den skulle stanna i Bollebygd.

Som jag sa vid min presentation vid senaste fullmäktigemötet så är det viktigt att mitt förslag med motorvägshållplats ses som ett komplement till nuvarande buss 101, som erbjuder en service med hållplats både vid Bollebygdsskolan och Bollebygds station, som inte ska tas bort, bara för att det blir en ny hållplats vid motorvägen.

Om buss 100 skulle ha en hållplats i Bollebygd skulle det göra det mycket enklare och mer attraktivt för boende i kommunen att använda kollektivtrafiken. På vardagar har buss 101 från Bollebygd tjugo avgångar, medan buss 100 från Borås har 81 avgångar, alltså över fyra gånger så många. Speciellt på helger, när många unga vill ta sig in till Göteborg, är utbudet begränsat med bara 10 avgångar från Bollebygd. Bussen från Borås, som bara passerar på motorvägen, har samtidigt lite drygt 50 avgångar på lördagar. En hållplats i Bollebygd skulle göra det mycket lättare för både unga och vuxna, den kommer minska miljöpåverkan och för unga skapar det också större frihet och oberoende från att föräldrarna ska behöva skjutsa.

Nyligen kunde man också läsa i Annonsmarknan att Bollebygds kommun har öppnat ett satellitkontor i Göteborg för sina anställda, för att underlätta deras vardag, då resorna till Bollebygd blir begränsande. Ytterligare ett bevis på att turtätheten i busstrafiken måste öka.

Det har också pratats om att vi ska få en ny tågstation och att den ska förbättra kollektivtrafiken. För att den ska bli verklighet måste antalet personer som faktiskt reser med kollektivtrafiken öka och sannolikheten att det finns bussanslutningar som passar när folk vill resa gör detta möjligt.

Bollebygd 2024-11-25

Selma Birkestad
Sandhemsvägen 25
51734 Bollebygd
0723-419713

7. Revidering av taxa för upplåtelse av
offentlig plats (kf fattar slutligt beslut)
KS2024/195

§133

KS2024/195

Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag;

Kommunfullmäktige antar den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Kommunstyrelsen föreslår följande tilläggsförslag till kommunfullmäktige;

- Den reviderade taxan gäller från och med 2026-01-01.
- På sida 5 stryks följande på taxan för enstaka tillfällen - (ej torghandel).
- På sida 6 stryks "Elkostnad torghandel, 0 kr" med förklaringen att det står under punkt 3: Allmänna bestämmelser; "El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen."

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024-11-21 en reviderad prislista för torghandel i kommunen (KS2024-195). Nu har taxan varit gällande i strax under ett år och den högre prisnivån har haft en negativ påverkan på antalet företagare som ansöker om att upplåta plats för torghandel. Teknik- och serviceförvaltningen föreslår därför en reviderad prislista som är mer anpassad till kommunens storlek, invånarantal och företagarnas möjlighet att bedriva handel i kommunen. Den nya taxan har en väsentligt lägre basnivå och tar större hänsyn till etableringar som behöver hyra fler torghandelsplatser än en för sin verksamhet. Samtidigt erbjuder

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

den nya taxan bättre flexibilitet då månadsabonnemang erbjuds och mindre avgifter för till exempel el har tagits bort för att förenkla tolkningen. Taxan täcker fortfarande de administrativa kostnaderna för gatuenheten och förvaltningen bedömer att ändringen kommer vara positiv såväl för företagare som för kommunen som helhet.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-09-17, § 67, och föreslår att kommunfullmäktige antar den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår att teknik- och servicenämndens förslag tillstyrks, men med följande tilläggsförslag:

- Den reviderade taxan gäller från och med 2026-01-01.
- På sida 5 stryks följande på taxan för enstaka tillfällen - (ej torghandel).
- På sida 6 stryks "Elkostnad torghandel, 0 kr" med förklaringen att det står under punkt 3: Allmänna bestämmelser; "El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen."

Beslutsgång

Ordföranden frågar om teknik- och servicenämndens förslag kan tillstyrkas, med Ulf Rapps (S) tilläggsförslag, och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Expediering av beslut teknik- och servicenämndens sammanträde 2025-09-17 (3/3)
- Expediering av beslut teknik- och servicenämndens sammanträde 2025-09-17 (2/3)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Fastställt: Kommunfullmäktige 2024-11-21, § 111

Reviderad: Kommunfullmäktige 2025-xx-xx,
§ x

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig:

Förvaltningschef teknik- och
serviceförvaltningen

Dnr: KS2024/195

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033–231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Avgifter för att använda offentlig plats	3
3.	Allmänna bestämmelser	5
4.	Taxa	6

1. Inledning

Polistillstånd krävs för att använda offentlig plats. Offentlig plats är allmän mark inom detaljplanelagt område och avser bland annat vägar, gator, gångbanor, cykelvägar, torg och parker. I de flesta fall ägs offentlig plats av kommunen.

Allmänheten, näringsidkare, föreningar med mera har en möjlighet att få använda offentlig plats till andra ändamål än vad platsen är avsedd för. Offentlig plats kan upplåtas för till exempel en uteservering, försäljning utanför butik, tillfällig bärförsäljning, evenemang som exempelvis festivaler, musikframträdanden eller marknader, en byggnadsställning vid arbete på en husfasad, manskapsbodar eller upplag under ett grävarbete.

För att nyttja offentlig plats krävs i flera fall tillstånd enligt ordningslagen (SFS 1993:1617), vilket utfärdas av polismyndigheten. Polistillstånd krävs inte om offentlig plats används endast tillfälligt, i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd.

Enligt samma lag ska markägaren, det vill säga kommunen, yttra sig över ansökan om tillstånd och har vetorätt. Om kommunen säger nej kan inte polisen utfärda tillståndet. Kommunen prövar ärendet med hänsyn till bland annat skötsel, markanvändning, stadsbild, miljö, trafik och tillgänglighet. Om kommunen säger ja till ett tillstånd, kan kommunen även ange vissa villkor som ska följas.

Utöver de nämnda lagarna ska också vid varje tillfälle Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun följas. Dessa finns att läsa på kommunens hemsida. I vissa fall krävs även särskilda tillstånd, beslut och/eller yttranden från andra förvaltningar eller myndigheter. Det kan till exempel gälla tillstånd vid grävning/schaktning, bygglov eller regler som rör livsmedel, hälsa och miljö.

2. Avgifter för att använda offentlig plats

Kommunen har även rätt att ta ut en avgift, vilket kan jämföras med en hyresavgift, av tillstånds- havaren för att denne använder den offentliga platsen. Detta regleras i lag (SFS 1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser. Sida 30 av 168

offentlig plats m.m. (avgiftslagen). Enligt denna lag gäller följande: "Avgiften skall vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter."

Avgifterna är fastställda i en taxa som antagits av kommunfullmäktige. En översyn av taxan ska enligt kommunfullmäktiges beslut göras vart 3:e år för eventuella ändringar och tillägg.

Vid fastställande av avgiftsbelopp ska utöver platsens belägenhet skälig hänsyn tas till särskilda omständigheter såsom rörelsens utövande under begränsad del av året samt tid för öppethållande per dygn även som till mindre lönsamt läge, verksamhetens karaktär av välgörande eller allmännyttig art, sociala skäl eller liknande ömmande omständigheter.

3. Allmänna bestämmelser

- Avgifterna avser påbörjad dag, vecka eller månad.
- Ansökan om tillstånd medges inte om avgifter för tidigare upplåtelse eller andra kostnader till kommunen inte är betalda
- Avgifterna är momsbefriade enligt nuvarande lagstiftning. Om reglerna om moms ändras ska avgifterna justeras.
- Minimavgifter eller grundavgift innefattar administrativa kostnader såsom handläggning av ärendet
- El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen.
- För politiska organisationer, ideella föreningar och skolklasser tas ingen avgift ut. För välgörenhetsföreningar som godkänts som 90-konto innehavare tas heller ingen avgift ut.
- Användaren av platsen är skyldig att återställa marken i det skick den hade före upplåtelsen. Om det uppstår skador vid användandet kan kostnader tillkomma för återställande.
- Om anläggningen kräver bygglov kan andra avgifter och/eller avtal tillkomma och då komplettera eller ersätta avgifterna i denna taxa.
- Om större yta används än vad som medgivits i tillståndet eller om ytan har använts under tider då tillstånd saknas, ska anläggningen omedelbart tas bort eller tredubbel avgift tas ut. Kommunen ska uppmärksamma användaren att tillstånd krävs eller har överskridits.
- Om tillstånd söks i efterhand tas 3 gånger avgift ut för den tid som tillståndet saknats.
- Vid vissa platsupplåtelser kan flera avgifter i taxan tillämpas.
- Endast i undantagsfall får avsteg från taxan göras om det leder till orimliga avgifter.

4. Taxa

Abonnemang	Kr per månad
En torghandelsdag/vecka	
1 plats	600 kr
2 platser	900 kr
3 platser	1 050 kr
4 platser	1 200 kr
Två torghandelsdagar/vecka	
1 plats	900 kr
2 platser	1 350 kr
3 platser	1 575 kr
4 platser	1 650 kr
Tre torghandelsdagar/vecka	
1 plats	1 050 kr
2 platser	1 575 kr
3 platser	1 850 kr
4 platser	2 000 kr

Enstaka tillfällen (~~ej torghandel~~)	400 kr/dag
---	------------

Upplåtelsens ändamål		Anmärkningar
Gångbaneserveringar , restaurangverandor och friluftsserveringar	70 kr per m ² och månad.	
Tillfälliga kiosker	10 000 kr per år	
Julgransförsäljning	400 kr per månad	-
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 1	2:50 kr per m ² och dag	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 2-6	2:50 kr per m ² och vecka	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 7 och framåt	72 kr per m ² och år	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ej ordnad mark)	25 kr per m ² och år	Minimiavgift 600 kr
Annat utnyttjande av allmän plats (tex cirkus)	103 kr per m ² och dag exklusive renhållning	Minimiavgift 600 kr
Reklamskylt, skyltavgift	513 kr per m ² och år	-
Reklamskylt, grundavgift	800 kr per år	
Friflytande mobilitetstjänster (eldrivna enpersonsfordon såsom sparkcyklar och elcyklar)	1 500 kr per år och fordon	-

~~Elkostnad torghandel (max 2kwh)~~	~~0 kr(*)~~	~~Påslaget för el- lyfts bort från taxan.~~
Regleras under punkt 3 Allmänna bestämmelser; El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen.		

§67

TSN2025/250

Reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats 2026

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024-11-21 en reviderad prislista för torghandel i kommunen (KS2024-195). Nu har taxan varit gällande i strax under ett år och den högre prisnivån har haft en negativ påverkan på antalet företagare som ansöker om att upplåta plats för torghandel. Förvaltningen föreslår därför en reviderad prislista som är mer anpassad till kommunens storlek, invånarantal och företagarnas möjlighet att bedriva handel i kommunen.

Den nya taxan har en väsentligt lägre basnivå och tar större hänsyn till etableringar som behöver hyra fler torghandelsplatser än en för sin verksamhet. Samtidigt erbjuder den nya taxan bättre flexibilitet då månadsabonnemang erbjuds och mindre avgifter för till exempel el har tagits bort för att förenkla tolkningen. Taxan täcker fortfarande de administrativa kostnaderna för gatuenheten och förvaltningen bedömer att ändringen kommer vara positiv såväl för företagare som för kommunen som helhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta den nya taxan

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats 2026
- Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun(180776)

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

8. Revidering av VA-taxa (kf fattar slutligt beslut) KS2024/287

§134

KS2024/287

Revidering av VA-taxa

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag; kommunfullmäktige beslutar att höja VA-taxan med 1,2 %, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Ärendet

Inför 2025 beslutade kommunfullmäktige att höja VA-taxan med 23,5% för att kompensera för tidigare års uteblivna höjningar, högre inflation, minskad vattenförbrukning, med mera. Årets föreslagna höjning är i linje med teknik- och serviceförvaltningens långsiktiga VA-kalkyl. VA-branschen kantas av flera utmaningar och huvudmännen har väsentligt olika förutsättningar att hantera dessa. Bollebygds kommun har en hög kostnad för vatten och avlopp vilket främst förklaras av skalutmaningar, underhålls- och investeringsbehov samt en mycket låg skattefinansieringsgrad. Under de senaste åren har VA-verksamhetens ekonomiska situation varit instabil till följd av upplösning av VA-fonden, uteblivna taxehöjningar, inflation, utbud och efterfrågan.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-09-17, § 68, och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att höja VA-taxan med 1,2 %, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Reviderad VA-taxa 2026
- Reviderad VA-taxa 2026

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§68

TSN2025/248

Reviderad VA-taxa 2026

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta höja VA-taxan med 1,2%, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Ärendet

Inför 2025 beslutade kommunfullmäktige att höja VA-taxan med 23,5% för att kompensera för tidigare års uteblivna höjningar, högre inflation, minskad vattenförbrukning, med mera. Årets föreslagna höjning är i linje med teknik- och serviceförvaltningens långsiktiga VA-kalkyl.

VA-branschen kantas av flera utmaningar och huvudmännen har väsentligt olika förutsättningar att hantera dessa. Bollebygd har en hög kostnad för vatten och avlopp vilket främst förklaras av skalutmaningar, underhålls- och investeringsbehov samt en mycket låg skattefinansieringsgrad. Under de senaste åren har VA-verksamhetens ekonomiska situation varit instabil till följd av upplösning av VA-fonden, uteblivna taxehöjningar, inflation, utbud och efterfrågan.

Under det senaste året har teknik- och serviceförvaltningen arbetat aktivt genom verksamhetsplanering, effektivisering och långsiktig budgetering med målet att stabilisera VA-verksamhetens ekonomiska ställning. Under 2025 ser förvaltningen kraftigt förbättrad stabilitet, vilket indikerar att arbetet har gett goda resultat. Den

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

föreslagna höjningen inför 2026 är 1,2% för samtliga avgifter exklusive anläggningsavgifterna. Förslaget är grundat i den långsiktiga VA-kalkylen. Höjningen är sannolikt mycket lägre än snitthöjningen i riket och indikerar att verksamheten numera står på en stabilare grund. Förslaget att inte höja anläggningsavgifterna grundar sig i att balansera de olika intäktsformerna. Intäkterna för anläggningsavgifterna bedöms ligga på en bra nivå i relation till de långsiktiga kostnaderna för ledningsnätet.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta höja VA-taxan med 1,2%, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Reviderad VA-taxa 2026
- Taxa 2026

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Styrdokument

ÅÅÅÅ-MM-DD

Fastställt: Kommunfullmäktige ÅÅÅÅ-MM-DD,

§ XXX

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: VA/Gatuchef

Bollebygd VA-taxa 2026

Innehållsförteckning

TAXA	3
Anläggningsavgifter (§§ 5–11).....	5
Brukningsavgifter (§§ 12–17)	10
TAXANS INFÖRANDE.....	14

TAXA

för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt § 2 och § 5 lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Sjukvård
Hantverk	Småindustri	Utbildning
Kyrka	Lagerbyggnader	Salonger

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Lagerbyggnad: byggnader, som till större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat **300-tal** m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en lägenhet per taxans definition. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd. Definitionen avser endast tolkning i anläggningsavgift.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja *)
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Nej **)

*) Brukningsavgift Df ingår som en ospecificerad del i S.

**) Brukningsavgift Dg finansieras via kommunbidrag till VA-verksamheten.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–11)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

2026 års taxa

Avgift utgår per fastighet med:		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	78 705	98 381
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	78 705	98 381
c)	en avgift per m ² tomtyta	49,73	62,16
d)	en avgift per lägenhet	36 986	46 232
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	21 041	26 301

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift. Avgift utgå per fastighet med:

2026 års taxa

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
c)	en avgift per m ² tomtyta	75,94	94,93
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	48 327	60 410

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 I det fall avgiftsskyldighet för engångsavgift för det lokala ledningsnätet fullgjorts på annat sätt än via anläggningsavgift, skall ändå en avgift utgå med ett belopp motsvarande 15% av anläggningsavgift beräknad enligt § 5 respektive § 6 med justering enligt § 8.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för

tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 10

10.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

10.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

10.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 10.2.

10.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 10.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 11

11.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

11.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare

servisledningens allmänna del.

11.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

11.4 Begär fastighetsägare att befintlig servisledning inte längre skall brukas beroende på att han påkallat nytt servisläge eller av annat skäl, skall huvudmannens kostnad för proppning av servisanslutning ersättas av fastighetsägaren med belopp enligt § 5.1 a) respektive § 6.1 a).

Brukningsavgifter (§§ 12–17)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 12

För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

2026 års taxa

			<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per vattenmätare och år:			
	Taxeklass	Mätarstorlek		
	1	qn 2,5 (småhus 1–2 lgh)	4 292	5 366
	2	qn 2,5 (grundtaxa)	5 341	6 678
	3	qn 6	10 515	13 143
	4	qn 10	21 364	26 706
b)	en avgift per m ³ levererat vatten		44,29	55,36
c)	en avgift per år och lägenhet för bostads-fastighet och därmed jämställd fastighet		2 134	2 671
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet		153	190

13.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Mätaravgift	12.1 a)	50%	50%
Avgift per m ³	12.1 b)	40%	60%
Avgift per lägenhet	12.1 c)	50%	50%
Avgift efter tomtyta	12.1 d)	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.2 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 12.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 200 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.3 För så kallat byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 12.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.4 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos domstol.

13.5 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 16.

13.6 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 12.1 b).

§ 13

13.1 Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

13.2 Fastighetsägare som trots huvudmannens erinran släpper ut dagvatten i det allmänna spillvattensystemet påförs avloppsavgift. Beloppet baseras på yta som avvattnas och årsmedelnederbörden 900 mm.

§ 14

14.1 För obebyggd fastighet inom detaljplan som tidigare varit ansluten och som fullgjort sina skyldigheter gentemot huvudmannen avseende anläggningsavgift skall erläggas bruksavgift enligt 12.1 a) Taxeklass 1.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Fast avgift	12.1 a) Taxeklass 1	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.2 Begär fastighetsägaren att servisen proppas skall huvudmannen tillgodose sådan begäran. Detta sker på fastighetsägarens bekostnad, se §12.4. Huvudmannen äger rätt påfordra sådan proppning om anläggning, enligt föregående stycke, under minst 3 års tid inte varit i bruk. Även om proppning av servisledning skett skall bruksavgift enligt 15.1 erläggas.

§ 15

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

2026 års taxa

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	964	1207
Uppsättning av vattenmätare	964	1207
Byte av vattenmätare till mätare med pulsgivare	1748	2184
Utbyte av sönderfrusen mätare qn 2,5 m ³	1573	*)
Omplombering av vattenmätare	964	1207
Montering respektive demontering av sommarvattenmätare	964	1207
Svåråtkomlig mätarplacering eller länspumpning av mätarbrunn (per besök efter påtalande)	964	1207
Avstängning av vattentillförsel	964	1207
Påsläpp av vattentillförsel	964	1207
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare (inte momsbelagt*)	964	-
Undersökning av vattenmätare - kontrollprovning	1047	1310
Förgäves besök	964	1207
Ståndrörmätare debiteras enligt taxeklass 4, dock lägst 400 kr per tillfälle		
Olovlig inkoppling eller borttagning av vattenmätare	3493	4368

*) Moms utgår inte då mätaren är kommunens egendom.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

15.1 För tömning av olje- eller fettavskiljare hos abonnent som inte har tecknat avtal med entreprenör har huvudmannen rätt att beställa sådan tömning för fastighetsägares räkning. Avgiften utgörs av självkostnad för tömning med ett omkostnadspålägg om 20 %.

Tömningsfrekvensen, som bestäms av huvudmannen för varje abonnent, är beroende av avskiljarens storlek och belastning.

15.2 Fastighetsägare som saknar för ändamålet avsedd avskiljaranordning, eller vars anordning eller tillsyn av anordning av huvudmannen konstaterats bristfällig, påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock minst täcka två kontroll- och rensolningsåtgärder per år eller motsvarande inkl. moms 11 434 kr

15.3 Fastighetsägare som i samband med borrning av energibrunn inte på förhand träffat överenskommelse med huvudmannen om godkänd avskiljaranordning för borrhax, eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstaterats bristfällig påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock inklusive moms minst uppgå till 11 434 kr.

§ 16

Avgift enligt 12.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 12 och 13.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Mätaravläsning kan ske antingen av VA-verkets personal eller av fastighetsägaren via självavläsning. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 17

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE

§ 18

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De brukningsavgifter enligt 12.1, 12.3 och 12.6 samt § 13, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av domstol jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

9. Lokalresursplan 2026-2035 (kf fattar slutligt beslut) KS2025/145

§141

KS2025/145

Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Lokalresursplanering är en viktig del av kommunens långsiktiga planering för att hantera tillväxt och säkerställa kommunal service. Uppdraget omfattar årlig samordning av verksamhetsplanering och lokalanvändning. Syftet är att skapa en överskådlig plan för nuvarande och framtida lokaler samt förstå verksamheternas behov. Kommunen strävar efter att ha funktionella och säkra lokaler som stöder verksamheternas mål, samtidigt som ekonomiska aspekter beaktas.

Lokalstrategen ansvarar för planen, med stöd från lokalgruppen och hänsyn till nämndernas yttranden.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och bör ligga till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen kommer att revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar av någon anledning förändras.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

För att initiera ett uppdrag från lokalresursplanen behöver ett uppdrag om att ta fram projektdirektiv lämnas till kommunstyrelsen. Projektdirektivet arbetas fram av kommunens tjänstepersoner och innebär oftast inga kostnader.

Projektdirektivet mynnar ut i ett förslag att genomföra en förstudie och därefter projektering, för att genomföra dessa behöver investeringsmedel för förstudie och projektering beviljas av kommunfullmäktige. Investeringsmedel för själva byggnationen behöver sen beviljas innan upphandling genomförs.

De uppdrag/budget som behöver lämnas för att följa årets revideringar i lokalresursplanen är:

- Projektdirektiv för ny skola etapp 2 (ombyggnation befintlig 7-9)
- Projektdirektiv för kontor IFO, då detta är ett litet projekt kan budget istället lämnas direkt i budget

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun
- Lokalresursplan 2026-2035
- Yttrande lokalresursplan 2026–2035 – Teknik- och servicenämnden
- Yttrande lokalresursplan 2026–2035 – Socialnämnden

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Yttrande lokalresursplan 2026-2035-Bygg- och miljönämnden
- Yttrande lokalresursplan 2026-2035-utbildningsnämnden
- § 72 KS Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun - remiss till facknämnderna

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Lokalresursplan 2026-20352026–2035

Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Förändring från föregående LRP	4
2. Det strategiska arbetet	4
3. Befolkningsprognos	5
3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	7
4. Roller, ansvar och organisering	7
5. Lokalresursplan – processer	9
6. Nämnderna och deras lokalbehov	11
6.1 Utbildningsnämnden	11
6.2 Socialnämnden	16
6.3 Teknik- och servicenämnden	21
6.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden	22
6.5 Kontorsplatser och mötesrum	23
7. Analys samt behov av revidering	23
8. Bilagor	25
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)	25
Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)	32
Bilaga 3 – Processkarta för kommunal nybyggnation & större ombyggnation	33

Inledning

Lokalresursplanen (LRP) är en central del av kommunens strategiska planering och bidrar till en välfungerande process genom att främja samsyn och transparens i den framtida utvecklingen. Dokumentet ger en översikt över kommunens behov av lokaler samt en inriktning för det långsiktiga fastighetsstrategiska arbetet. Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt. Förstudier, lokaliseringsutredningar, byggbar mark och antagna detaljplaner är avgörande för långsiktig planering. För att skapa en tydlig framtidsutveckling behöver LRP samordnas med andra kommunala styrdokument, som planprioritering, bostadsförsörjningsprogram och översiktsplan. Strategisk planering på alla nivåer krävs för att möta behoven i LRP och driva projekten framåt. Planen revideras årligen i budgetprocessen för att hållas aktuell.

Förändringar i behovet mellan åren beror främst på förändringar i befolkningsprognosen. I samband med att kommunens demografi förändras, påverkas också behovet av lokaler. Med hänsyn till detta och för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande behöver kommunen vara flexibel och tänka långsiktigt för att kunna anpassa lokaler efter verksamheternas behov. Detta förutsätter en tydligt utformad

och lättförståelig process som främjar dialog och samverkan mellan nämnderna och de förtroendevalda. En av de största utmaningarna är att kunna anpassa, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov förändras, samtidigt som man håller kostnaderna rimliga och bevarar kvaliteten.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet och som överstiger ca 12-15 mkr, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen.

1. Förändring från föregående LRP

I föregående års Lokalresursplan lades ett stort arbete på att förändra och förenkla presentationen av informationen för att göra den enklare att förstå. I årets plan har fokus i stället varit på att hålla strukturen oförändrad för att säkerställa kontinuitet och igenkänning och på så sätt underlätta för förståelsen och gör det enklare att ta till sig innehållet.

För att förenkla förståelsen för den strategiska processen samt byggprocessen ytterligare har en förenklad processkarta för kommunal ny- och ombyggnation tagits fram av strategiska fastighetsavdelningen och Plan- och exploateringsavdelningen. Den gamla processkartan finns dock fortfarande kvar som ett stöddokument, framför allt för personer som arbetar i processen.

2. Det strategiska arbetet

Lokalgruppen (som under lokalstrategens ansvar, har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler) träffas fortsatt en gång per kvartal

under ansvaret av lokalstrateg för att säkerställa att planen uppdateras löpande och planen är väl förankrad inom organisationen. Utöver detta har strategiska fastighetsenheten (som består av projektledare bygg, lokalstrateg samt ekonomichef) löpande uppföljning av alla projekt som ligger i planen, detta i nära samarbete med plan- och exploateringsavdelningen.

I en mindre kommun som Bollebygd kan förändringar i befolkningsprognosen skapa stora svängningar som påverkar en betydande del av kommunens ekonomi. På bara ett år kan behovet av insatser skifta från att vara akut till att bli mer avvaktande – och tvärtom. Det gör det svårt att fatta långsiktiga och hållbara beslut utan att riskera den ekonomiska stabiliteten. För att minska risken för ekonomiska bakslag krävs därför beslut som baseras på breda och genomarbetade analyser samt flexibla lösningar.

Bollebygd växer i en god takt, men tillväxten sker inte jämnt utan styrs i hög grad av vilka byggprojekt som planeras samt av det ekonomiska läget i stort.

En annan viktig faktor att ta hänsyn till, utöver den tidigare planeringen, är läget för räntor och byggkostnader. De senaste årens förändringar har ökat den ekonomiska risken vid nya projekt, särskilt eftersom många entreprenörer fått en försämrad ekonomi. Samtidigt har det minskade byggandet lett till att kommunen i vissa fall får in mer fördelaktiga anbud på de projekt som ändå genomförs, detta har inte minst synts i de upphandlingar som gjorts under året där antal anbudsgivare varit stort.

3. Befolkningsprognos

De befolkningsprognoser som presenteras i denna plan är trendbaserade, vilket innebär att de bygger på tidigare utveckling när det gäller födslar, dödsfall och

flyttmönster. För att öka träffsäkerheten tas även hänsyn till planerade bostadsbyggnationer, eftersom tillgången på nya bostäder i hög grad påverkar möjligheten till inflyttning och därmed befolkningens utveckling.

De senaste åren har prognoserna stämt relativt väl – förutsatt att antagandena om bostadsbyggandet har varit i linje med verkligheten. Däremot har byggnationen i många fall överskattats, vilket lett till att det faktiska befolkningsutfallet blivit betydligt lägre än prognosen förutspått.

Förseningar i bostadsbyggandet dämpar befolkningstillväxten, särskilt i de åldrar där invånarna bildar familj och får barn. Därför bör planeringen av förskole- och skolplatser i första hand utgå från den planerade byggnationen – inte enbart från den trendbaserade prognosen. Äldreomsorgens behov påverkas däremot i mindre grad, då flyttströmmarna bland äldre är relativt begränsade.

I Bollebygd kommer, precis som för riket i stort, antalet personer över 80 år öka kraftigt under kommande år. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och om tio år förväntas Bollebygds kommun att ha drygt 200 fler invånare som är över 80 år.

Befolkningens förväntade utveckling 2025–2034

Under prognosperioden 2025–2034 prognostiseras folkmängden i Bollebygds kommun öka med 471 invånare, från 9 802 till 10 273 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 67 personer per år och födelsenettot -20 personer per år. **Totalt ger detta en positiv förändring om 47 personer per år.** Antalet barn som föds förväntas bli 78 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 98 personer.

3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

Befolkningsprognosen är en viktig faktor i lokalplaneringen. En ökning av befolkningen innebär vanligtvis att efterfrågan på infrastruktur och tjänster ökar, medan en minskning likaså ofta leder till minskad efterfrågan och behov av anpassningar. För att säkerställa att lokalplaneringen är hållbar, effektiv och väl anpassad till behoven är det viktigt att ta hänsyn till befolkningsprognosens effekter på lång sikt samt vilka konsekvenser dessa kan ha för den lokala samhällsutvecklingen.

Genom att lägga grunden för arbetet med LRP med en pålitlig befolkningsprognos skapas förutsättningar för en väldimensionerad och hållbar lokalplanering.

4. Roller, ansvar och organisering

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering. Under kommunstyrelsen ligger från och med 2024 även *Strategisk fastighet* samt *Plan- och exploatering*. Det innebär att Kommunstyrelsen tagit över såväl projektledarskapet för investeringarna som beslutas i LRP som planarbetet för att säkerställa byggbar mark.

Teknik- och servicenämnden Förvaltar kommunens fastigheter och ytor. Större åtgärder görs genom reinvesteringar men nämnden ansvarar inte för genomförandet av projekten som beslutas i LRP. Nämnden upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa planeringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Nämnden ansvarar även för in- och uthyrning av externa lokaler.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning. Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. För att lyfta ett behov ska analyser som bygger på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos finnas. Behov förmedlas genom nämndernas representanter i Lokalgruppen.

Lokalgruppen har, under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska löpande hålla sig informerade om respektive nämnds behov av lokaler, bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Nämnderna analyserar och beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av LRP.

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Kommunen ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande.

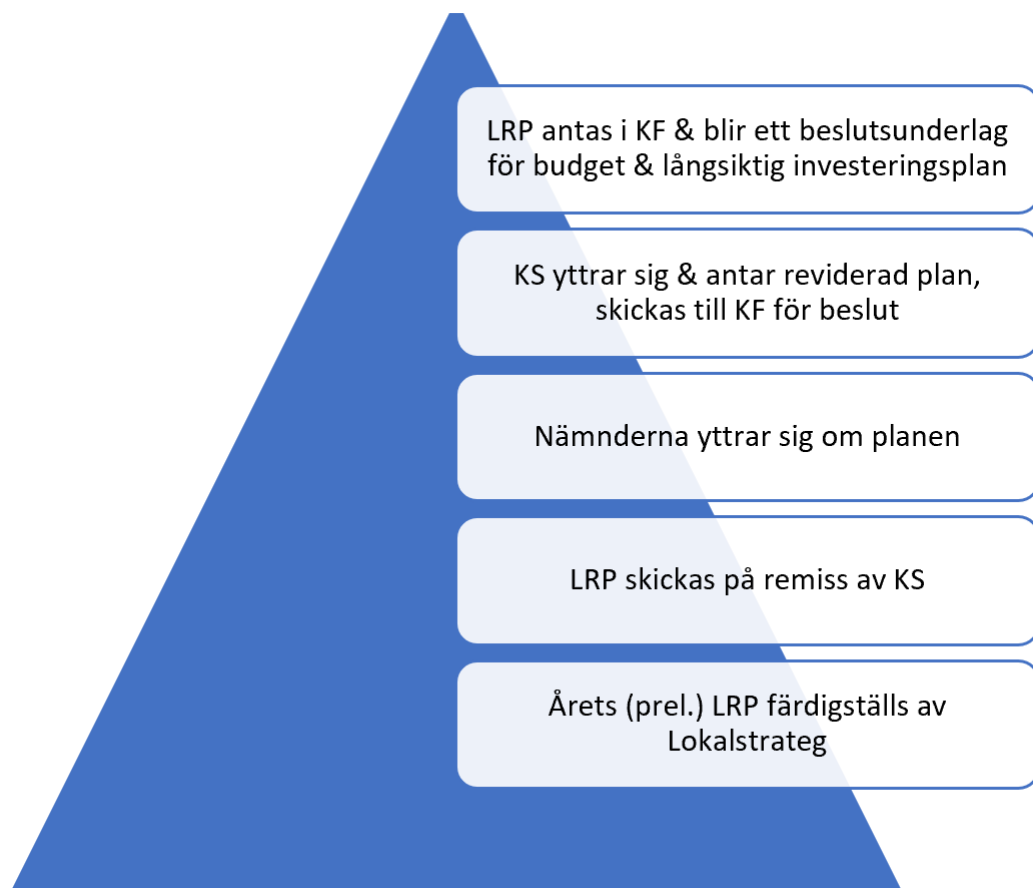
Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl. Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan

användning eller avveckling. Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna är självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

5. Lokalresursplan – processer

Processen nedan illustrerar framtagande av LRP:

Planen beskriver varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos.

Efter processen för antagandet av planen lämnas den över till Kommunstyrelsen för verkställighet i linje med processkartan för kommunal nybyggnation & större ombyggnation. Skarpa ekonomiska kalkyler görs efter beslutad lokalisering och inriktning, vilket sedan beslutas utifrån, varpå projektet inkluderas i kommunens investeringsbudget. Kostnader för utredningar i tidiga skeden (då utförandet fortfarande inte är specificerat) bör tas på driften och inte som ett investeringsprojekt.

6. Nämnderna och deras lokalbehov

6.1 Utbildningsnämnden

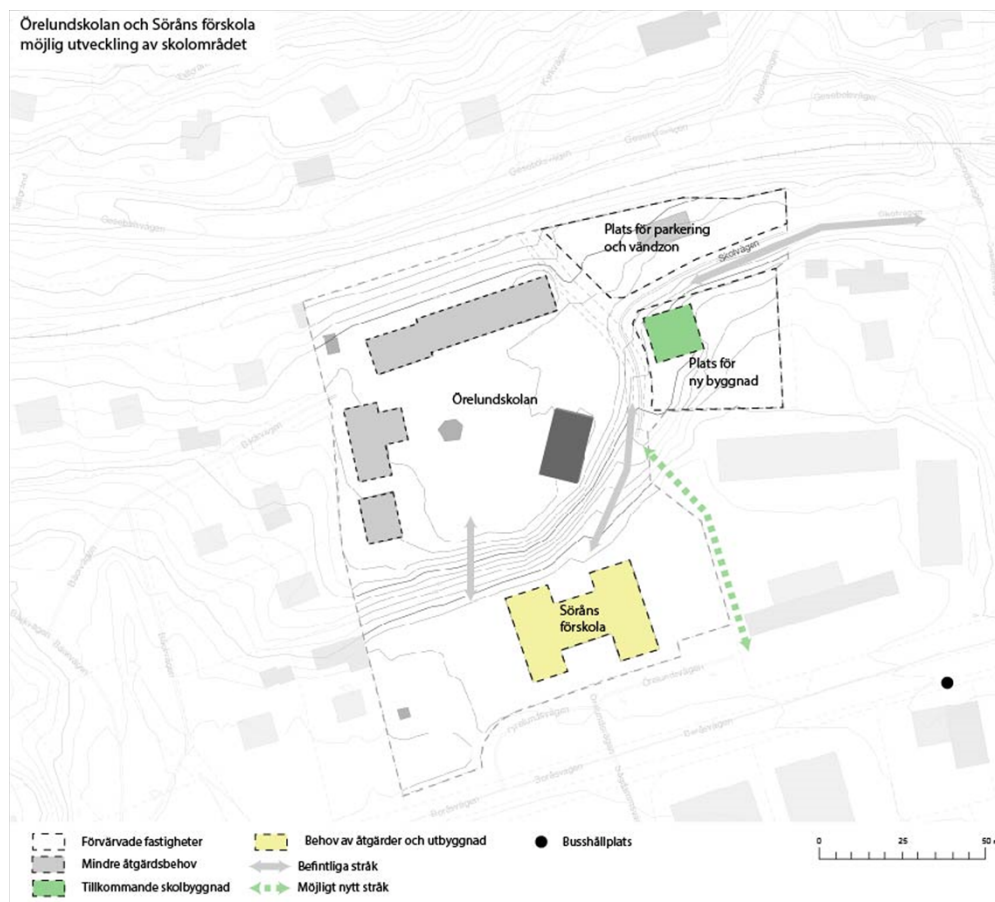
I slutet av 2024 bodde det 9 802 invånare i Bollebygds kommun (varav barn i förskoleåldern (0–5 år) 663 st. och elever i grundskolan (6–15 år) 1 308 st.). I den trendbaserade befolkningsprognosen prognostiseras barnunderlaget till förskola att minska med 47 barn under perioden 2025–2034. Under samma period prognostiseras antalet barn och unga mellan 6 och 15 år minska med ca. 117 st. (se bilaga 1). Tas hänsyn till de byggplaner som finns för perioden kan antalet yngre barn, främst i förskoleåldern antas öka mer än den trendbaserade prognosen indikerar. De senaste årens ekonomiska påfrestningar för hushållen, i kombination med en orolig omvärld används som förklaringar till ett lägre barnafödande och sedermera en utmaning för rikets skolor att bibehålla en kvalitativ verksamhet med ett minskat elevunderlag.

Som en konsekvens av att befolkningsprognosen för åldersgrupperna som Utbildningsnämnden bedriver sin verksamhet för har förändrats, har även lokalbehovet förändrats. Kommunen står inför en utmaning i att balansera det prognostiserade behovet med ett effektivt nyttjande av befintliga verksamhetslokaler, vissa skolor och förskolor, som exempelvis i Töllsjö, upplever redan idag en överkapacitet i sina lokaler och kommunen behöver se över hur dessa ytor kan optimeras eller avvecklas.

Olsfors förskola, skola & bibliotek

Kommunen äger två fastigheter i direkt anslutning till skolan i Olsfors. Byggnaderna på fastigheterna har under sommaren 2025 rivits till förmån för parkering, bibliotek och skollokaler. För detta krävs en ny detaljplan, ett arbete som startas upp under hösten. Även en utbyggnad av förskolan i Olsfors om ytterligare en "hemvist" har tidigare föreslagits, men med hänsyn till befolkningsprognosens indikationer om minskat underlag för förskolorna bör behovet utredas ytterligare innan något sådant projekt drivs för långt. Tillsammans innebär lösningen en totallösning för skola/förskola och bibliotek. Alla verksamheter får bättre och mer ändamålsenliga lokaler som också är rimliga i relation till planerad byggnation och demografisk utveckling.

Se bild nedan för föreslagen placering:

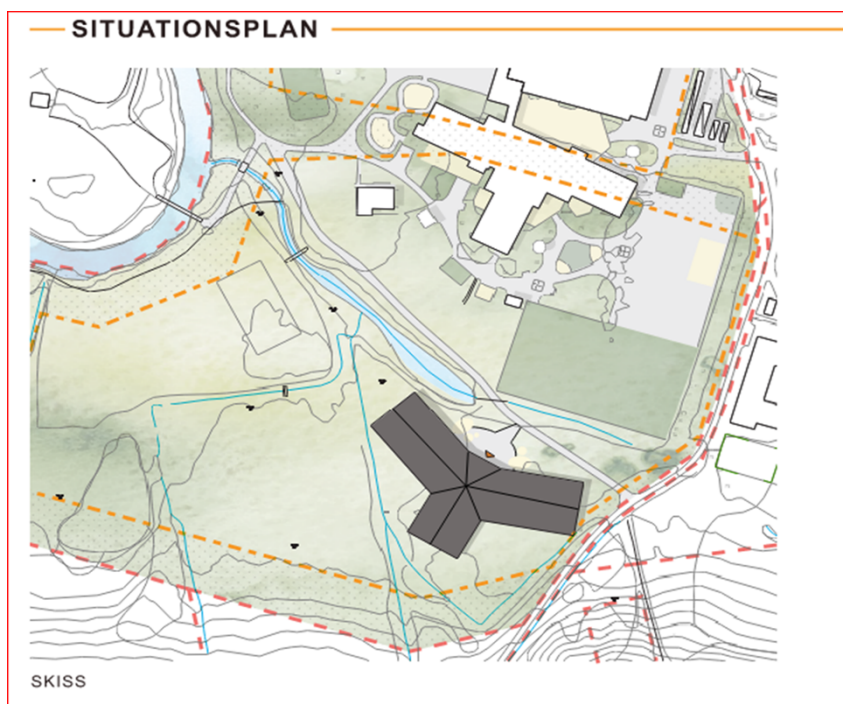

Ny högstadieskola centralort

Kommunfullmäktige fattade under 2024 beslut i frågan gällande lokalisering av nya 7-9 skolan och under 2025 har arbetet påbörjats. Årets uppdaterade befolkningsprognos visar på ett något utökat elevantal, men det förändrar inte bedömningen av det totala platsbehovet då skolan byggs med en relativt stor överkapacitet. Skulle det ändå bli aktuellt i framtiden finns det en möjlighet att bygga ut för att skapa ytterligare klassrum. Byggnationen utgör den första etappen i utvecklingen av skolområdet. I denna fas flyttar eleverna i årskurs 7–9 till den nya byggnaden, vilket frigör den nuvarande högstadiebyggnaden. Denna tas därefter

successivt i bruk av elever i årskurs F-3 och byggs om i etapper för att anpassas till de yngre elevernas behov. "Längorna" rivs och F-3-modulerna avetablas.

Se bild nedan för situationsplan med placering av ny högstadiebyggnad:

Förskola centralort

Plan- och exploateringsenheten arbetar parallellt med planprocessen för ny förskola på Södra Fjällastorp. Den nya förskolan ska ersätta förskolemodulerna intill Bollebygdskolans område och skulle på så sätt kunna ge plats för en allaktivitetshall

på området. I processen och det vidare arbetet med ny förskola bör man även planera för att de två avdelningarna på Ekdalens förskola ersätts. Det är också viktigt att både ta hänsyn till den förväntade befolkningsutvecklingen och dess påverkan på elevunderlaget. Genom att bygga flexibelt och möjliggöra framtida anpassningar kan vi nyttja lokalerna på ett effektivt sätt på så väl kort som lång sikt.

Allaktivitetshall

Arbetet med allaktivitetshallen har påbörjats men är fortfarande i mycket tidigt skede. Bland annat så har en illustration över Bollebygds skolområde tagits fram i samband med förstudien för nya högstadiet och dialog ska inledas med föreningarna som kommer vara en viktig del i projektet. Den placering som illustrationen visar är beroende av flera andra projekts genomförande på skolområdet. Detta påverkar därför tidplanen för allaktivitetshallen. Under våren har Bollebygds projektledare fört dialog med projektledare på idrotts- och föreningsförvaltningen i Göteborg gällande kostnader för olika typer av hallar. Det står klart att kostnaderna varierar avsevärt beroende på halltyp och förutsättningarna på den tänkta placeringen måste utredas ytterligare.

I budget 2025-2027 lämnades även ett uppdrag att se över tillskapande av fullstora idrottshallar i Tölvsjö och Olsfors. Arbetet pågår och kommer presenteras under hösten.

6.2 Socialnämnden

Socialnämnden, till skillnad mot utbildningsnämnden, kan med större säkerhet titta på data i den trendbaserade befolkningsprognosen och dra konkreta slutsatser utifrån den. De medborgare som Socialnämnden bedriver sin verksamhet för är inte lika flyttbenägna och påverkas inte alls i samma utsträckning av nybyggnation av den art som planeras i kommunen. Samtidigt har svängningar i prognosen på lång sikt inte varit särskilt höga. De behov som förelåg och antogs i förra årets LRP är fortfarande aktuella.

Andelen personer som är över 80 år i Bollebygds kommun kan antas öka med cirka 50% till 2033.

Boendeformer för äldre

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt boende – Bollegården – med 73 platser exkl. korttidsplatser (8 rum). Enligt föregående års lokalresursplan beräknades behovet till 32 nya platser till år 2033. Den siffran baserades på en framskrivning av antalet äldre, utifrån dåvarande förutsättningar. Årets uppdaterade beräkning visar på ett något lägre behov, cirka 25 platser, vilket bland annat förklaras av att en mindre andel personer över 80 år idag bor på särskilt boende.

Samtidigt pekar analysen på två viktiga motkrafter: historiska data visar att efterfrågan på särskilda boendeplatser inte alltid ökar i samma takt som antalet äldre, delvis tack vare insatser i ordinärt boende och nära vård, men också då andelen "äldre-äldre" (85+) väntas öka kraftigt, vilket driver upp behovet av mer avancerad vård. Även om kommunen har arbetat med omställningen till Nära vård under flera år, är resultaten fortfarande långt fram i tiden, och avsaknaden av historiska data försvårar möjligheten att beräkna effekterna. Denna osäkerhet gör att planeringen måste vara flexibel och scenariobaserad – både vad gäller antal platser och hur ytor kan användas.

Socialnämnden har tidigare lyft att behovet av platser i särskilt boende påverkas av fler faktorer, såsom utvecklingen av det allmänna bostadsbeståndet, tillgång till korttidsplatser och insatser som möjliggör att äldre kan bo kvar hemma längre. Därför har nämnden också betonat vikten av att komplettera med andra boendeformer, till exempel trygghetsboenden, för att kunna möta behovet på ett effektivt sätt.

Det måste också vägas in att det inte är ekonomiskt hållbart att bygga ett nytt boende med färre än cirka 60 platser. Detta aktualiserar också behovet av att se över hur det befintliga boendet, Bollegården, kan användas framöver. Om dess funktion förändras påverkar det i sin tur behovsbeskrivningen och utformningen av ett nytt boende.

Här finns dock en central utmaning: även om ett nytt boende dimensioneras för 60 platser finns i dagsläget inte underlag för att långsiktigt driva två större enheter på minst 60 platser vardera. Risken är att kommunen hamnar i en situation med överkapacitet, vilket innebär höga kostnader för tomma platser. Ett alternativ skulle kunna vara att friställa delar av Bollegården och använda det som ett "dragspel" för att kunna anpassa kapaciteten. Men även med en sådan lösning landar behovet på omkring 40 platser, vilket inte heller ger ett effektivt resursutnyttjande. Frågan blir därmed om det är mest ändamålsenligt att bygga 40 nya platser och behålla cirka 60 på Bollegården, eller bygga 60 nya och endast nyttja delar av Bollegården. Båda alternativen innebär risk för ineffektivitet och måste därför vägas in i beslutsunderlaget.

Preliminära kalkyler visar att kostnaderna ökar tydligt med antalet platser, men att stordriftsfördelar gör att den genomsnittliga kostnaden per plats blir lägre i större anläggningar. För ett nytt särskilt boende med cirka 40 platser uppskattas nettokostnaden till knappt 5 mnkr per år, medan motsvarande kostnad för 60 platser

hamnar runt 6 mnkr per år. Beräkningarna bygger på investeringskostnader, schabloner för drift samt antaganden om hyresintäkter

Arbetet med ett nytt särskilt boende pågår. Under året kommer bland annat möjliga lokaliseringar att identifieras och samtidigt behöver praktiska konsekvenser vid olika scenarion, driftkostnadsexempel och väntade nyttjandegrader analyseras. Dessa ska ligga till grund för ett politiskt inriktningsbeslut.

Det uppdaterade behovet om cirka 25 nya platser ska ses som ett utgångsvärde i behovsbedömningen — inte som en exakt målsättning — eftersom utfallet påverkas starkt av faktorer som befolkningsstrukturen (särskilt ökning i det äldre åldersspannet), effekter av Nära vård, tillgången till korttidsplatser och utvecklingen av det allmänna bostadsbeståndet. Eftersom det inte är ekonomiskt hållbart att bygga ett nytt särskilt boende med betydligt färre än cirka 60 platser måste planeringen kombinera ett ekonomiskt minimikrav med flexibilitet i drift för att hantera sannolika initiala vakanser och möjliggöra återanvändning av ytor. En flexibel lösning, både vad gäller nybyggnation och omdisponering av befintliga resurser, ger bäst förutsättningar att möta framtidens vård- och omsorgsbehov.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre behövs också fler medarbetare inom verksamheten. Med det följer ett större behov av personalutrymmen, förråd och kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket fungerar på kort sikt men innebär utmaningar om personalstyrkan utökas. Detta innebär stora utmaningar då prognosen indikerar ett ökat antal individer i behov av vård i hemmet. Även hemsjukvården behöver alltså utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. De båda verksamheterna har ett nära samarbete, vilket innebär att det vore en fördel att förlägga respektive verksamhets hemvist i anslutning till varandra.

Träffpunkt för äldre lyfts också som en viktig fråga som bör tas hänsyn till när en långsiktig lösning för hemtjänstens och hemsjukvårdens lokaler planeras. Om ett trygghetsboende skulle tillskapas menar Socialnämnden att det vore önskvärt att nämnden hyr in sig i fastigheten. Det skulle kunna möjliggöra att samlokalisera hemtjänst, hemsjukvård, träffpunkt och övrig förebyggande verksamhet.

Boende för personer inom funktionsstöd

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service; gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket ofta innebär livet ut.

En **gruppboestad** är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. I augusti 2025 slutfördes byggnationen av kommunens andra gruppboestad på Sockelvägen 1. Boendet innefattar sex bostäder samt gemensamma ytor och personalutrymmen och projektet landade på ca 24 mkr. Målgruppen förväntas öka och på sikt behövs ytterligare en gruppboestad.

Nya gruppboenden på Sockelvägen 1 är färdig.

En **servicebostad** är en boendelösning enligt LSS eller SoL för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboende. Serviceboende i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i centralorten där socialnämnden hyr majoriteten av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 15 lägenheter och verksamheten har nått sin maxkapacitet och det finns heller inte tillstånd att koppla på fler lägenheter. Behovet av ytterligare verksamhetslokal och lägenheter är alltså stort. Ett alternativ för att tillgodose behovet hade varit att förvaltningen tecknar avtal med en privat aktör som bygger lägenheter, men det förutsätter att ett lämpligt projekt planeras.

Boendestöd

Vidare ökar också den socialpsykiatriska målgruppen som är i behov av stödinsatser i form av boendestöd. För att möta behovet behöver socialförvaltningen frigöra den lokal som bemanningsplanerarna har idag för att i stället inrymma verksamhet kopplat till funktionsstöd. De bemanningsplanerare som nu har sin hemvist i

lokalerna behöver beredas två kontorsplatser kopplade till Socialförvaltningens övriga kontor.

Individ- och familjeomsorg

Ett behov som prioriterats mycket högt är en lösning på IFO:s lokaler. Det har tidigare lagts fram förslag till alternativa lokaler men dessa hade kostat väldigt mycket att anpassa, samtidigt som en bättre och mer långsiktig lösning kan jobbas fram då kommunen kommer längre i andra lokalfrågor.

Ett arbete pågår för att hitta en lösning där yta kan frigöras bland IFO:s befintliga lokaler för att verksamheten ska kunna upprätthålla sekretess och ha plats för samtal och möten. Lösningen bygger på att vi får tillskott på mötesrum i andra lokaler, just nu tittar man på att inrymma detta på Göteborgsvägen 19. Utöver att tillskapandet av kontorsplatser och mötesrum kopplat till IFO finns det ett stort behov av att se över övriga lokaler utifrån säkerhetsaspekten. Skalskydd och andra säkerhetsåtgärder behöver ses över och uppdateras relativt omgående.

6.3 Teknik- och servicenämnden

Teknik- och serviceförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser på Råssa. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser vilket medför att medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster splittras, exempelvis har enheterna för måltid och lokalvård sina kontor på Bollebygdskolan och flera i förvaltningens stab saknar helt egna kontorsplatser. Nämnden har lyft ett behov av att samlokalisera ledningsgruppen och skapa fler mötesrum genom en utbyggnad av kontorslokalerna på Råssa.

Vissa medarbetare har kontor i nuvarande 7–9-skolan, vilket kräver tillfälliga lokaler under ombyggnaden. Nämnden föreslår en permanent placering på Råssa, vilket frigör utrymme i skolan för utbildningsförvaltningen.

Teknik- och servicenämnden förespråkar att förvaltningen fortsatt nyttjar Hembygdsvägen 5 för förvaring av material samt värdesäkring av maskiner, i linje med vad som beslutats i föregående års LRP.

Nämnden anser det vara avgörande att teknik- och serviceförvaltningen får medverka i ett tidigt skede vid nybyggnation och större ombyggnationer. Genom tidig delaktighet kan förvaltningen säkerställa att viktiga funktioner och behov beaktas, vilket bidrar till långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Detta möjliggör en bättre planering av drift, underhåll och service, samtidigt som eventuella problem kan identifieras och åtgärdas i ett tidigt skede.

6.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden

Fram till årsskiftet 2024/2025 var Plan- och exploateringsenheten samt Bygg- och miljöförvaltningens verksamhet placerad i externt hyrda lokaler på Tingkullen. Även de nuvarande lokalerna på Stationsvägen är hyrda externt, och eftersom verksamheten nyligen flyttat in har det ännu inte varit möjligt att fullt ut utvärdera hur väl de fungerar. Redan nu har det dock framkommit att det råder trångboddhet, att lokalerna är lyhörda samt att det finns brist på mötesrum. Den nuvarande lösningen har beskrivits som tillfällig, i väntan på Kommunhus etapp 1 på Göteborgsvägen 19. Samtidigt finns det en möjlighet att en långsiktig lösning för lokalerna på Göteborgsvägen 19 skulle kunna komma hela kommunens personal till gagn genom

att tillskapa mötesrum i hela byggnaden. Brist på mötesrum är också något som beskrivs av stora delar av kommunens förvaltningar och detta skulle lösa åtminstone detta problem även åt Bygg- och miljöavdelningen och Plan- och exploateringsavdelningen. En översyn av kommunhuset för en bättre nyttjandegrad är också något som i stället skulle kunna frigöra ytor på Stationsvägen och på så sätt minska trångboddheten för de som har sin arbetsplats där.

6.5 Kontorsplatser och mötesrum

Kommunens utgångspunkt är att de medarbetare som har kontorsarbete i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån. Trots det råder en utmaning när det gäller tillgången till lämpliga kontorsarbetsplatser och möteslokaler. Alla nämnder i kommunen saknar ändamålsenliga kontorslokaler, inklusive mötesrum. En lösning som skulle gynna samtliga förvaltningar i kommunen är att bygga om Göteborgsvägen 19 till mötesrum. Med en ombyggnation skulle man kunna tillskapa ca 8 nya mötesrum och den centrala placeringen gör det möjligt för de flesta förvaltningar att enkelt nyttja dessa. Tillskapandet av mötesrum på Göteborgsvägen 19 skulle även kunna lösa de lokalbehov som IFO har genom att frigöra 1 till 2 mötesrum i kommunhuset som kan användas till kontor för verksamheten. Detta kan i sin tur frigöra utrymme på IFO's befintliga avdelning att tillskapa mötesrum som uppfyller de krav verksamheten har på bland annat sekretess. Parallellt med detta tittar man även på andra lösningar som kan tillgodose behoven.

7. Analys samt behov av revidering

Genom att analysera den tidigare LRP, hur projekten fortlöpt och hur behoven förändrats går det att dra slutsats att många av de analyser som gjordes redan i

föregående LRP stämmer även nu. Strategisk fastighet har i samarbete med andra avdelningar förtydligat processer, roller och arbetssätt och även om det är ett pågående arbete kan man se effekt redan nu.

Kommunen har gjort framsteg med de behov som identifierades i den tidigare planen, och rollerna i de tidiga skedena har blivit tydligare. Samtidigt kvarstår utmaningar, särskilt när det gäller att tillgodose flera av dagens lokalbehov utan att genomföra större om- eller nybyggnationer.

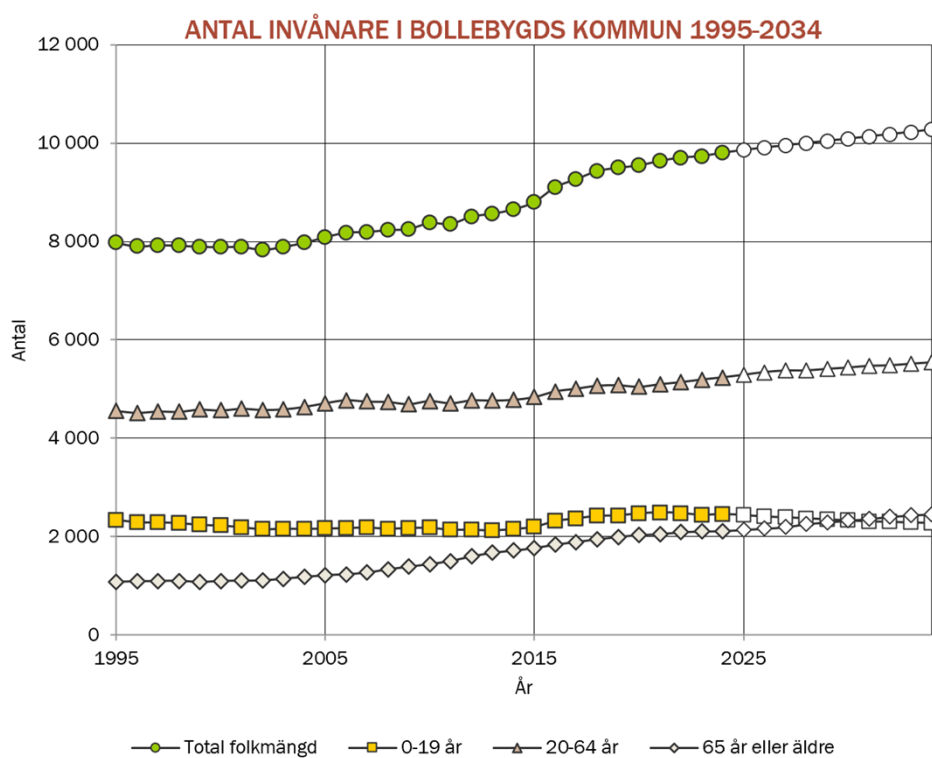
Genom att följa upp projekten och säkerställa pålitliga genomförandetider och projektbudgetar skapas förutsättningar för samspel mellan investeringsbudgeten och LRP på ett effektivt sätt.

Projektledare uppdaterar politiken och kommunledningen löpande i projekten vilket skapar ett viktigt samarbete och bredare förståelse för processen. Lokalstrateg arbetar också i nära dialog med de förtroendevalda för att säkerställa att den politiska ambitionen återspeglas i genomförandet av projekten.

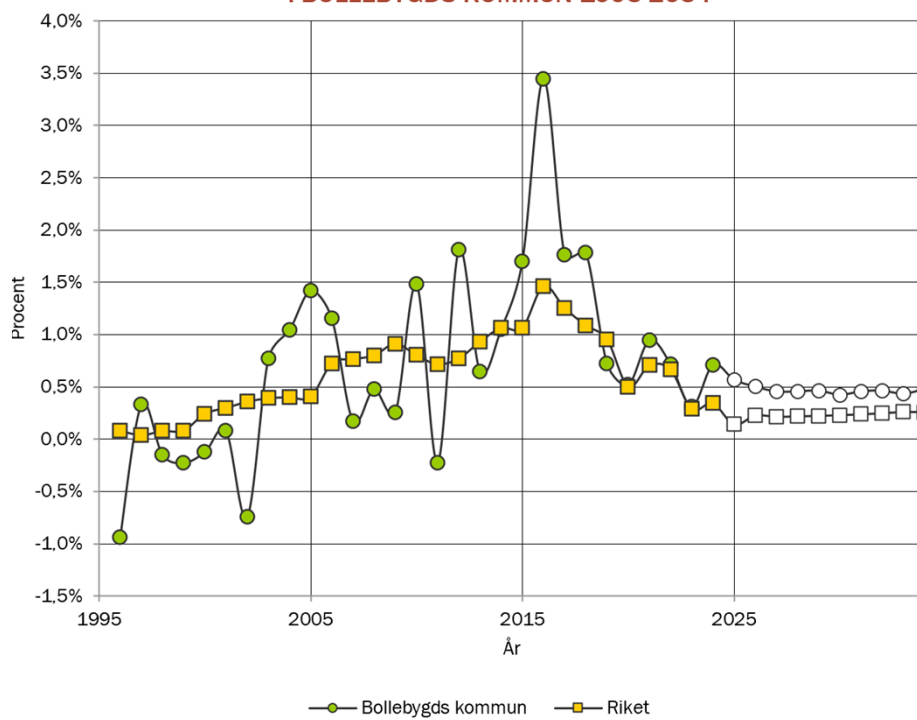
Genom att fortsätta utveckla projektarbetet och LRP får kommunen bättre förutsättningar att fatta kloka beslut som möjliggör effektivisering, förbättrad arbetsmiljö och kommunal service.

8. Bilagor

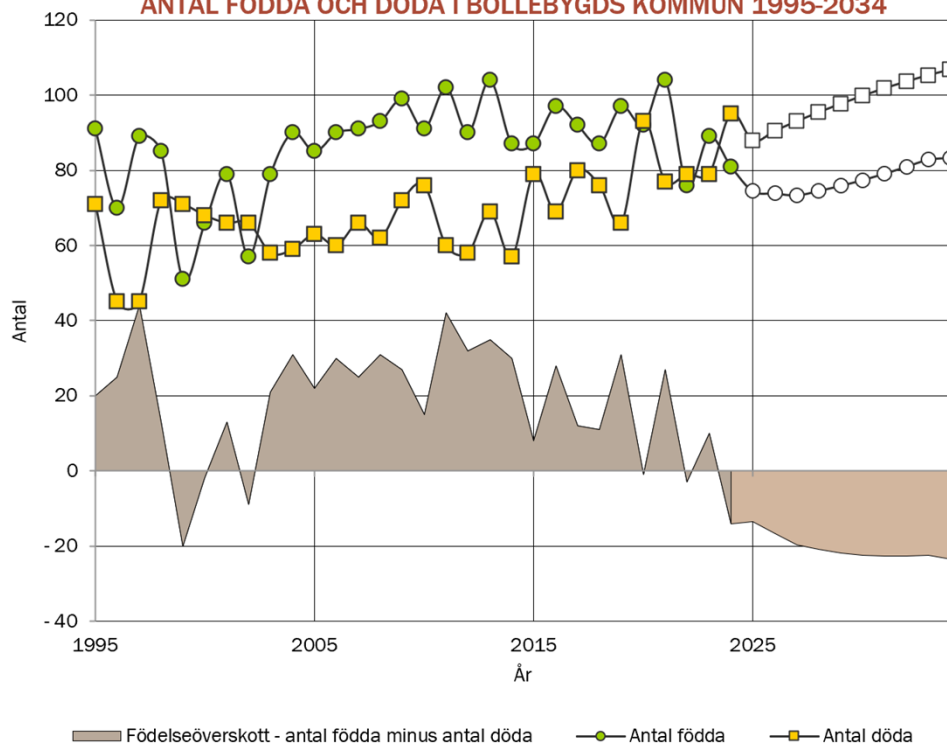
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)

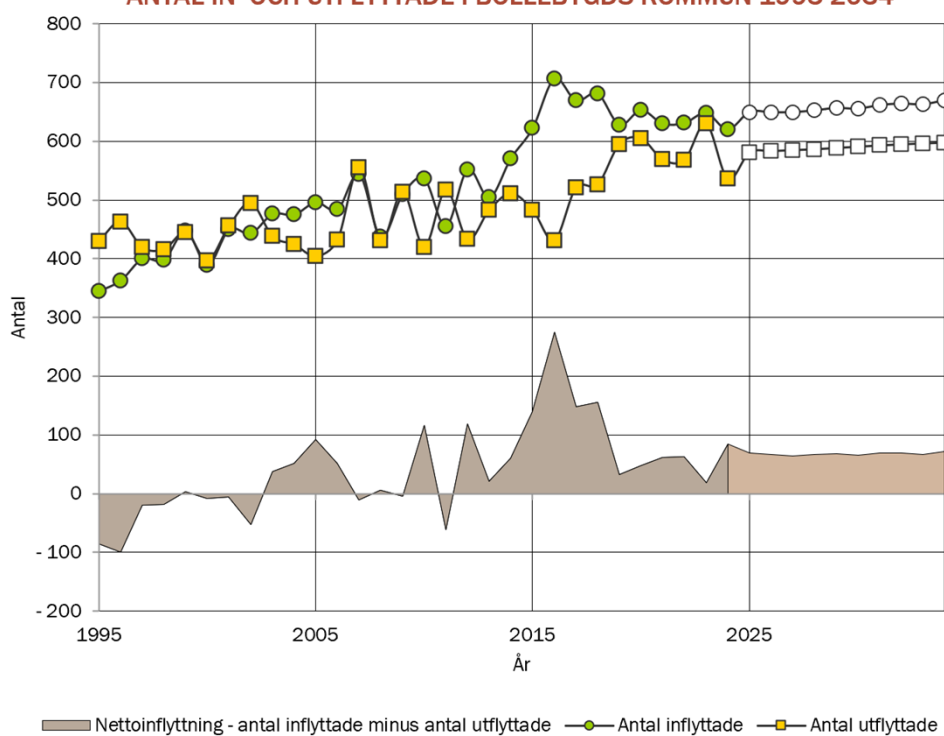
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

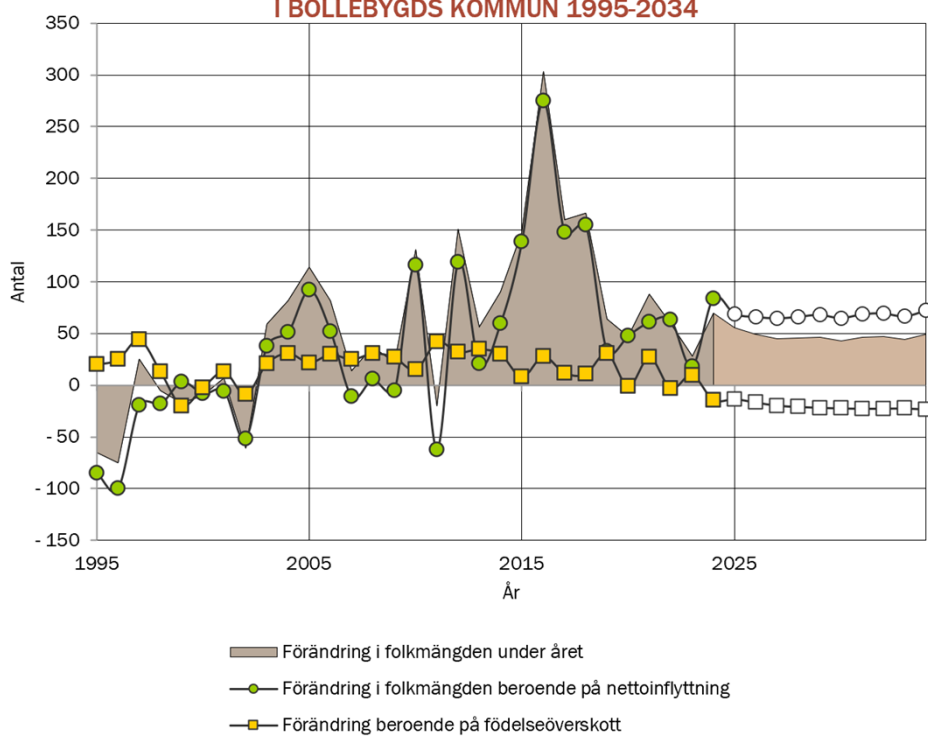
ANTAL FÖDDA OCH DÖDA I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

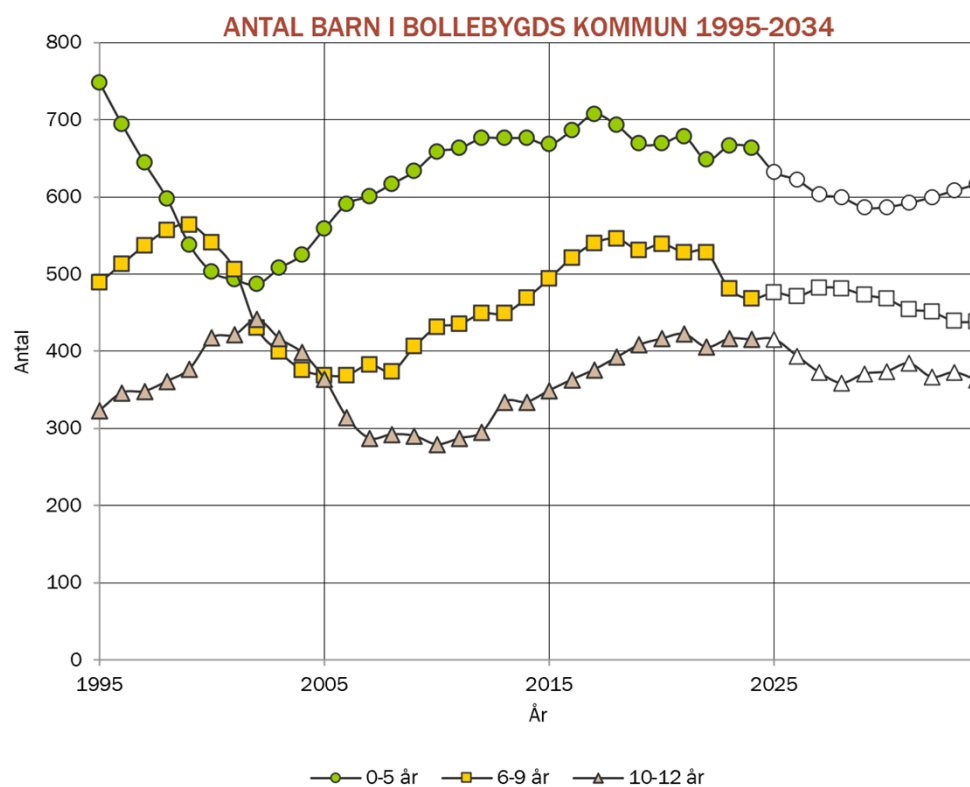

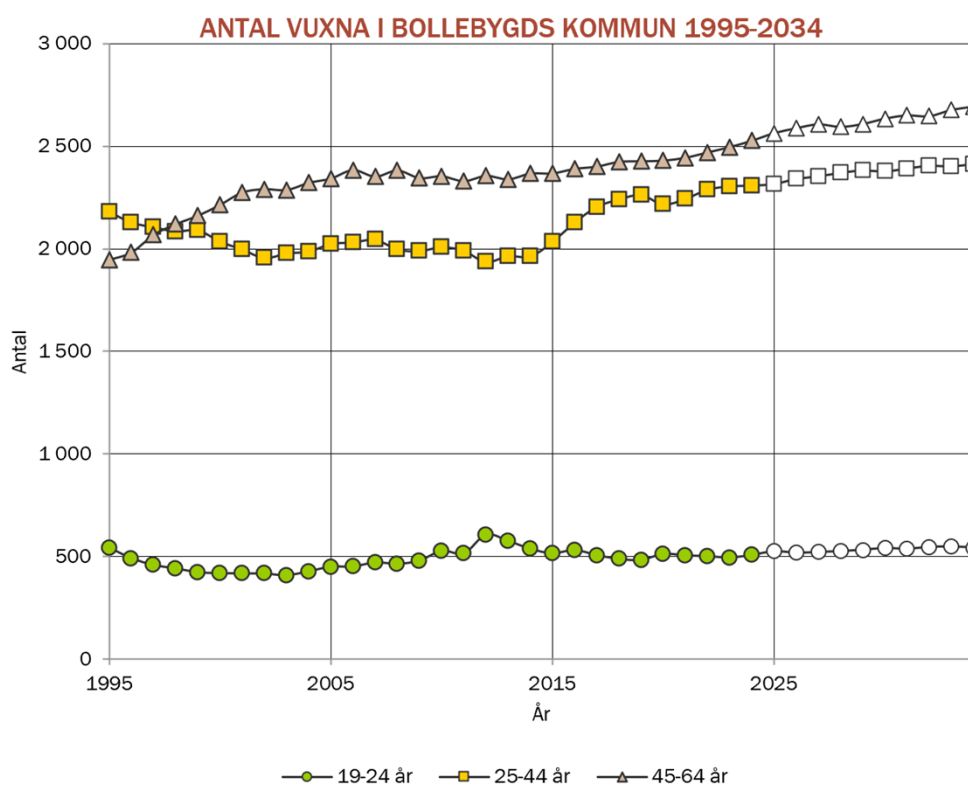
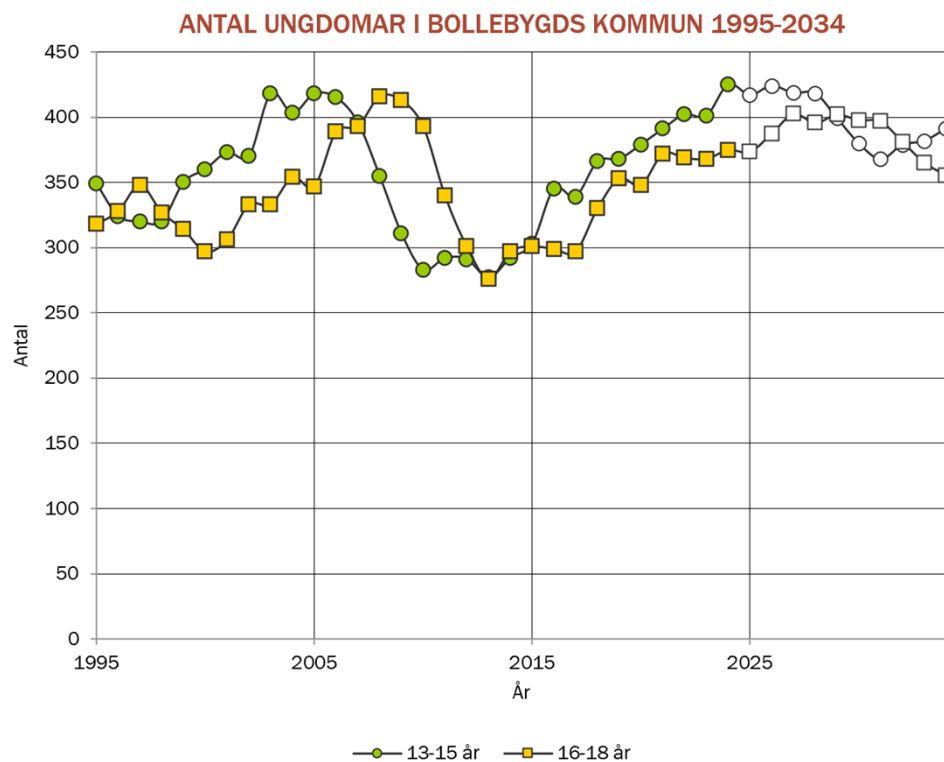
ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

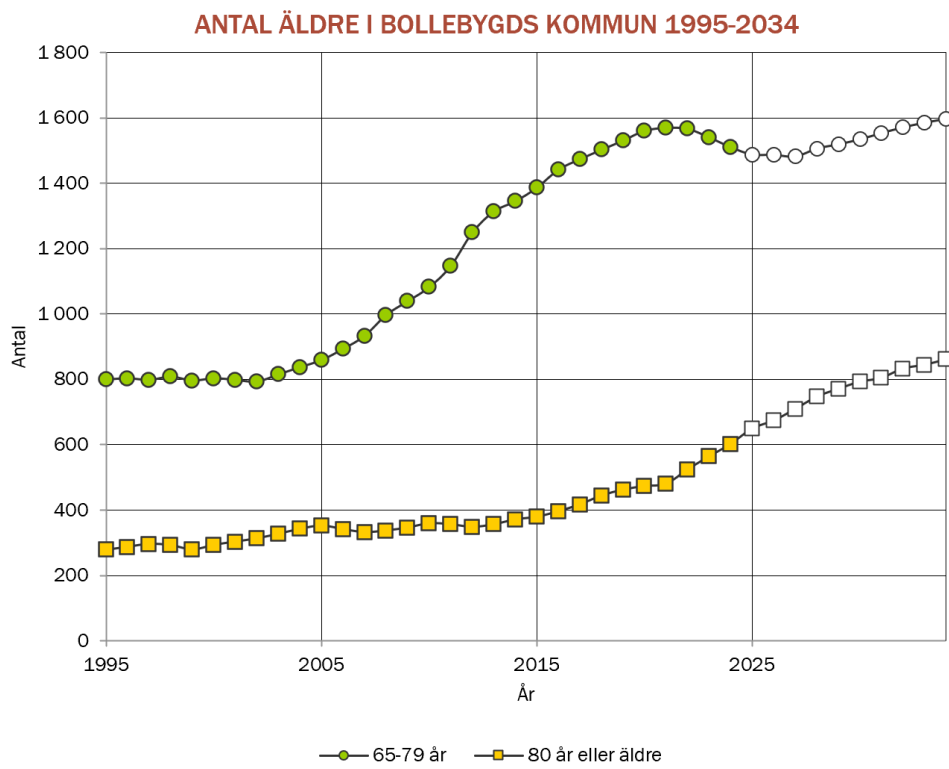

FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

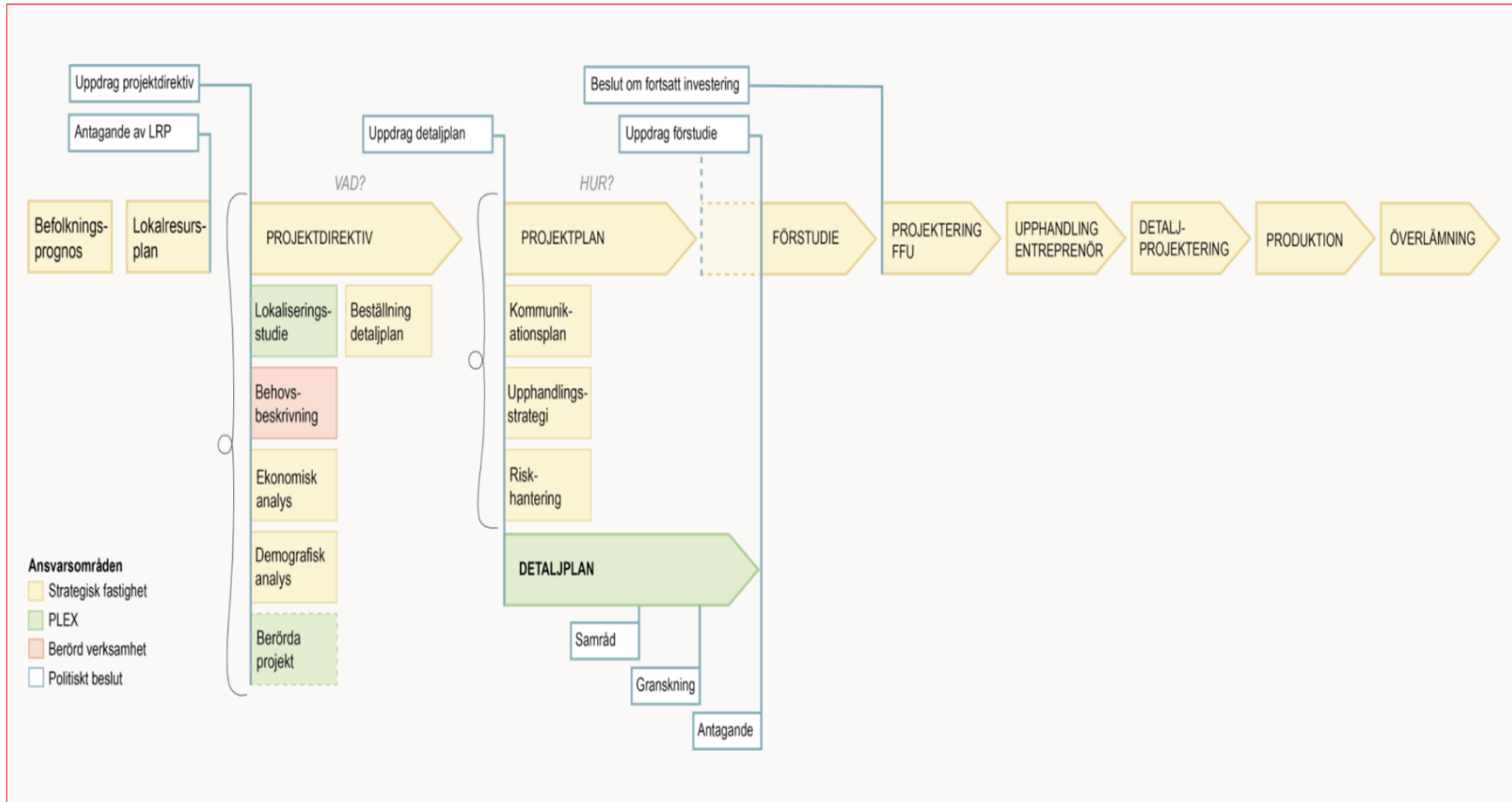

Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)

Status för projekt i långsiktig investeringsplan											
Uppdaterad 2025-10-01											
Under behovsframställan	* Redan beslutade investeringar										
Förstudie											
Projektering											
Detaljplan											
Byggnation											
Nämnd	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Inom 10 år	Status	Prel. Beräknad totalkostnad (mnkr.)	
Kommunstyrelsen/övergripande	Kommunstyrelsen										86,5
Göteborgsvägen 19									Mark inköpt, bygglov för kontor finns och mötesrum kan rymmas inom bygglovet. Kan påbörjas efter att beslut tagits.	6,5	
Nytt Kommunhus									Mark inköpt, behöver behovsframställan och detaljplaneändring.	80	
Socialnämnden	Socialnämnden										161,5
Gruppbostad LSS Autism*									Entreprenören tar fram bygghandlingar. Byggnation startar under 2024, färdigställs 2025.	40	
Kontor IFO									Kan lösas i samband med ombyggnation av Göteborgsvägen 19, följer därför samma tidslinje men beroende på hur man gör kan lösningen för IFO vara på plats tidigare. Som del av lösningen ingår även skalskydd för kommunhuset, inte minst ny reception.	1,5	
Särskilt boende									Lokaliseringsutredning pågår i samband med behovsframställan, följs av inriktningsbeslut. Behöver gå snabbt, annars kommer vi behöva tillfälliga lösningar. Finns planuppdrag.	120	
Kontor hemsjukvård & hemtjänst, Träffpunkt för äldre									Behöver hitta en inriktning snarast. Eventuellt i kombination med särskilt boende.	X	
Gruppbostad LSS, traditionell									Specificeras ytterligare framöver. Socialnämnden utreder.	X	
Serviceboende satellitdägenheter									Avvaktar möjlighet att hyra t.ex. en trappuppgång i hyreshus av privat bostadsutvecklare.	X	
Utbildningsnämnden	Utbildningsnämnden										550
Skola/bibliotek/parkering Olsfors									Intern projektering, rivning sker under sommarlovet 2025. Behöver detaljplaneändring. Finns planuppdrag.	40	
Förskola Olsfors									Finns planuppdrag. Behöver behovsframställan.	X	
Ny förskola centralort									Finns planuppdrag. Följer tidplanen för särskilt boende.	70	
Ny skola etapp 1 (ny 7-9 byggnad)*									Preliminär tidplan. Behöver ingen detaljplaneändring. Intern projektering pågår.	220	
Ny skola etapp 2 (ombyggnation bef. 7-9)									(Preliminärt) etappvis ombyggnation	120	
Allaktivitetshall									Kostnader för olika typer av hallar framtaget. Behöver uppdrag inför behovsframställan. Vid placering på skolområdet kan förstudie påbörjas tidigast 2030 och byggnation cirka början 2032.	100	
Uppdrag i budget	Uppdrag i budget										43
Fullstor idrottshall Töllsjö									Uppdrag från politiken att undersöka möjligheten till utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö till fullstor idrottshall	43	
Fullstor idrottshall Olsfors									Uppdrag från politiken att undersöka möjligheten till utbyggnad av befintlig idrottshall i Olsfors till likvärdig storlek som nuvarande idrottshall i Töllsjö. Flera osäkerhetsfaktorer gör att tidplan och kostnad ej kan redovisas ännu.	X	
Total långsiktig investeringsplan										841	
Varav redan beslutade investeringar										260	

Bilaga 3 – Processkarta för kommunal nybyggnation & större ombyggnation

Tjänsteskrivelse

2025-08-22

Amanda Gelotte | Nämndsekreterare

Dnr SN2025/52-5

0734-64 75 45 |

amanda.gelotte@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på remiss: Lokalresursplan 2026–2035 – Socialnämnden**Förslag till beslut**

Socialnämnden har inget att anmärka på förslaget till Lokalresursplan 2026–2035.

Ärendet

Lokalresursplan 2026–2035 – remiss från kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har den 2025-05-08 (Dnr KS2025/145-1) beslutat att skicka förslag till Lokalresursplan 2026–2035 på internremiss till facknämnderna. Planens syfte är att skapa en långsiktig och strategisk planering av kommunens lokalförsörjning. Respektive nämnd ombeds lämna eventuella synpunkter på sina egna avsnitt i planen senast 2025-08-31.

Socialnämnden har tagit del av förslaget och gör bedömningen att det inte finns något att anmärka på i nuläget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, SN2025/52–5, daterad 2025-06-26
- § 72 KS Lokalresursplan- remiss till facknämnderna 2026–2035
- Lokalresursplan 2026–2035, förslag
- Analys av remiss Lokalresursplan 2026–2035, SN2025/52-4, daterad 2025-08-

19

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Tjänsteskrivelse

2025-08-22

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Joel Smedberg

Tillförordnad Förvaltningschef

Amanda Gelotte

Nämndsekreterare

§70

SN2025/52

Lokalresursplan 2026-2035

Beslut

Socialnämnden har inget att anmärka på förslaget till Lokalresursplan 2026–2035.

Ärendet

Lokalresursplan 2026–2035 – remiss från kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har den 2025-05-08 (Dnr KS2025/145-1) beslutat att skicka förslag till Lokalresursplan 2026–2035 på internremiss till facknämnderna.

Planens syfte är att skapa en långsiktig och strategisk planering av kommunens lokalförsörjning. Respektive nämnd ombeds lämna eventuella synpunkter på sina egna avsnitt i planen senast 2025-08-31.

Dagens sammanträde

På dagens sammanträde redovisas dokument kring Analys av remiss Lokalresursplan 2026–2035.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden har inget att anmärka på förslaget till Lokalresursplan 2026–2035.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på remiss: Lokalresursplan 2026–2035 – Socialnämnden

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- § 72 KS Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun - remiss till facknämnderna(KS2025145-3)
- Lokalresursplan 2026-2035
- Analys av remiss Lokalresursplan 2026-2035

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Analys av remiss Lokalresursplan 2026–2035

Uppdrag

Kommunstyrelsen har 2025-05-08 (Dnr KS2025/145-1) beslutat att skicka förslag till Lokalresursplan 2026–2035 på internremiss till facknämnderna. Planens syfte är att skapa en långsiktig och strategisk planering av kommunens lokalförsörjning. Respektive nämnd ombeds lämna eventuella synpunkter på sina egna avsnitt i planen senast 2025-08-31.

Då inriktningsbeslut angående särskilt boende förväntas beslutas i närtid är det i årets lokalresursplan av särskild vikt att socialnämnden analyserar det framtida behovet av platser utifrån ett verksamhets- och medborgarperspektiv. Tidigare prognoser över boendeplatser har baserats på en framräkning av befolkningsprognosen utifrån att samma andel äldre har behov av plats i framtiden som idag. Denna framräkning kan tjäna som en utgångspunkt för behovsbedömningen men framtida behovet kan påverkas av fler faktorer. Historiska data visar att behovet eller efterfrågan på äldreboendeplatser har varit densamma trots att antalet äldre har ökat.

Befintlig boendeform för äldre

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt boende – Bollegården – med 73 platser exkl. korttidsplatser (8 rum). Enligt föregående års lokalresursplan beräknades behovet till 32 nya platser till år 2033. Den siffran baserades på en framskrivning av antalet äldre, utifrån dåvarande förutsättningar. Årets uppdaterade beräkning visar på ett något lägre behov, cirka 25 platser, vilket bland annat förklaras av att en mindre andel personer över 80 år idag bor på särskilt boende.

Det är dock viktigt att se den siffran som ett av flera underlag i behovsanalysen, snarare än en exakt målsättning och därmed lyfta in fler aspekter i den vidare planeringen av boendet där resultatet kan visa att

behovet kan bli större än vad modellen visar. Det måste också vägas in att det inte är ekonomiskt hållbart att bygga ett nytt boende med färre än cirka 60 platser. Detta aktualiserar också behovet av att se över hur det befintliga boendet, Bollegården, kan användas framöver. Om dess funktion förändras påverkar det i sin tur behovsbeskrivningen och utformningen av ett nytt boende.

Socialnämnden har tidigare lyft att behovet av platser i särskilt boende påverkas av fler faktorer, såsom utvecklingen av det allmänna bostadsbeståndet, tillgång till korttidsplatser och insatser som möjliggör att äldre kan bo kvar hemma längre. Därför har nämnden också betonat vikten av att komplettera med andra boendeformer, till exempel trygghetsboenden, för att kunna möta behovet på ett effektivt sätt.

Arbetet med ett nytt särskilt boende pågår. Under året kommer bland annat möjliga lokaliseringar att identifieras samt ekonomiska analyser att genomföras. Dessa ska ligga till grund för ett politiskt inriktningsbeslut. De 25 platser som tidigare nämnts bör ses som ett värde att utgå ifrån. En flexibel lösning, både vad gäller nybyggnation och omDispositionering av befintliga resurser, ger bäst förutsättningar att möta framtidens vård- och omsorgsbehov.

Utredning

Verksamhets- och medborgarperspektiv

För socialförvaltningen är de mest prioriterade områdena ekonomi, personal och kvalitet för brukarna.

För en god ekonomi behöver alla aspekter balanseras, både på kort och lång sikt. Personalkostnader är den enskilt största driftkostnaden. Därför bör ett nytt boende utformas på ett sådant sätt att effektivitet är högt prioriterat. Samtidigt är och kommer personalförsörjningen vara en utmaning utifrån demografin. Således är det av vikt att ett boende utformas på ett sådant sätt så att personalresurserna läggs på de boende och inte för att kompensera byggandens utformning. Utifrån detta bör boendet inte vara mindre än 60 platser.

Önskvärt är även att lokaliseringen möjliggör så att kommunen i framtiden har möjlighet att bygga ut fler avdelningar vid behov. Detta skulle möjliggöra att även optimera och kvalitetssäkra verksamheter som angränsar till ett särskilt boende, dvs hemtjänst, hemsjukvård, träffpunkt/förebyggande och dagverksamhet. En lokalisering på 60 platser i Bollebygd behöver ta hänsyn till var kommuninvånarna bor, hur och med vilka transportmedel personal och besökande kan ta sig till boendet. Utifrån ett boende på minst 60 platser bör lokalisering vara på gångavstånd från kollektivtrafik med regelbundna avgångar.

Ytterligare information finns i *Funktionsprogram för nytt särskilt boende*.

Faktorer som påverkar behovet av särskilt boende

Demografiska utmaningar

Enligt uppgifter från SKR kommer antalet äldre över 80 år öka med 47% i Bollebygds kommun fram till år 2034. Om man istället fokuserar på de äldre åldersspannen där särskilt boende vanligtvis blir aktuellt ses däremot i åldersspannet 85-89 år en ökning med 73,1%, och i åldersspannet över 90 år en ökning med 145,5%. Medelåldern för individer som flyttar till särskilt boende är cirka 86 år.

År 2021 bodde cirka 88000 individer på särskilt boende ([Socialstyrelsen](#)). Samma år hade Sverige 10,42 miljoner invånare, vilket innebär att behovet av särskilt boende uppgick till 0,0084%. Bollebygds kommun hade cirka 9634 invånare, vilket utifrån jämförelse med den nationella statistiken skulle innebära ett behov av särskilda boendeplatser om 81 stycken. I dagsläget har Bollebygds kommun 73 särskilda boendeplatser, där det funnits kö i flera perioder under många år, vilket stämmer överens med den statistik som ses.

Om de demografiska utmaningar som förutspås träder i kraft kommer Bollebygds kommuns enligt lokalresursplanen ha ett invånarantal om 10 273 år 2035. Med ett statiskt andelsbehov om 0,0084% skulle det motsvara ett behov av 86 särskilda boendeplatser, det vill säga 13 fler än kommunen har tillgång till vid dags dato. Det denna statistik inte visar är dock att av det

totala invånarantalet utgör antalet äldre en betydligt högre andel. Om andelen äldre ökar med 47%, innebär det att behovet av särskilda boendeplatser ökar från 81 till 119. Jämfört med dagens 73 platser saknas således 46 platser.

Nära vård

Omställningen till Nära vård sker på nationell, regional och kommunal nivå. För kommunerna innebär Nära vård att arbeta mer personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande. Målet med Nära vård är att individer så långt som möjligt ska kunna få god vård i ordinärt boende för att minska behov av behandling i slutenvård eller flytt till särskilt boende.

Bollebygds kommun har arbetat med omställningen till Nära vård under många år, och deltar aktivt i den nationella strategin för att möta de demografiska utmaningar som ses. Genom arbetet med nära vård bör kommunen gradvis se ett andelsmässigt minskat behov av särskilt boende. Däremot kommer behovet antalsmässigt att fortsätta öka då den procentuella andelen äldre ökar kraftigt.

Ökade vårdbehov

Som ett resultat av Nära vård ställs högre krav på kommunerna att tillgodose allt mer avancerade vårdbehov. Samtidigt lever invånarna längre där ålderdom också innebär förhöjd risk för omfattande och/eller komplicerade vårdbehov. Utöver målgruppen äldre finns även en ökad andel yngre med svåra sjukdomstillstånd där kommunen ansvarar för både vård och omsorg.

Samtidigt som omställningen till Nära vård ska innebära att fler personer vårdas hemma, innebär de ökade vårdbehoven hos invånarna generellt att behov vid en tidpunkt i livet inte längre kommer kunna omhändertas i hemmet och att särskilt boende kommer vara det enda vårdalternativet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att behov av särskilda boendeplatser utifrån befolkningsprognos uppgår till 119. Jämfört med dagens 73 platser saknas således 46 platser. Det ökade behovet beror särskilt på den ökade andelen äldre-äldre, dvs över 80 år, som även medför mer omfattande

omsorgsbehov och mer avancerade vårdbehov. Genom omställningen till Nära vård tror socialförvaltningen att detta behov kan reduceras något genom att i första hand möta behoven i ordinarie boende. Det är svårt att visa på en exakt uträkning av resultatet av Nära vård då prognos ligger långt fram i tiden och det inte heller finns tillräcklig data bakåt rörande omställningens resultat. Utifrån uträkningarna i Lokalresursplanen om utökat behov med 25-32 särskilda boendeplatser ser socialförvaltningen att detta kommer behövas som minst. Utifrån att omställningen till Nära vård inte är fullt utvecklad ännu är det dock svårt att visa på en exakthet, varpå risk föreligger för ytterligare behov framgent.

Slutsats

Socialnämnden har tagit del av förslaget och gör bedömningen att det inte finns något att anmärka på i nuläget.

Det finns dock många aspekter att ta hänsyn till och följa under kommande år, vilka förvaltningen har redogjort ovan.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Joel Smedberg

Tillförordnad förvaltningschef

§44

TSN2025/234

Teknik- och servicenämndens remissvar för Lokalresursplan 2026-2035

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden godkänner Lokalresursplan 2026-2035 utan ändringar.

Ärendet

Lokalresursplanen (LRP) är fundamental för att kommunens strategiska planering ska flyta på smidigt och för att säkerställa samsyn och transparens i kommunens framtidsutveckling. Dokumentet syftar till att skapa en översikt av kommunens lokalbehov samt en inriktning för det framtida fastighetsstrategiska arbetet. Som ett led i processen har nämnderna möjlighet att yttra sig om den preliminära planen. Detta ärende är teknik- och servicenämndens möjlighet till just det.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen. Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden godkänner Lokalresursplan 2026-2035 utan ändringar.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Teknik- och servicenämndens remissvar för Lokalresursplan 2026-2035
- § 72 KS Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun - remiss till facknämnderna

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Yttrande över förslag till lokalresursplan 2026-2035, Bygg- och miljönämnden

Yttrande

Bygg- och miljönämnden ser positivt på framtagna lokalresursplan.

I förslag till plan berörs bygg- och miljönämnden framför allt av punkterna 6.4 samt 6.5.

Bygg- och miljönämndens nuläge och behov framåt beskrivs under punkt 6.4. Av planen framgår att det finns en möjlighet att tillskapa kontorsplatser för förvaltningen på Göteborgsvägen 19. Samtidigt beskrivs det (under punkt 6.4 samt 6.5) att Göteborgsvägen 19 kan vara tilltänkt för tillskapande av möterum för hela organisationen samt att då eventuellt även kunna frigöra mötesrum i kommunhuset för kontor.

Bedömningen är att målbilderna krockar (utifrån föreslagna planer för lokalen "Göteborgsvägen 19") då förvaltningens behov framåt är tillskapandet av ändamålsenliga och permanenta kontorslokaler.

Bygg- och miljönämnden ser behov av att det fortsatt finns fokus på att lösa permanenta kontorslokaler, för bygg- och miljöförvaltningens verksamhet, då även med tillgång till möteslokaler.

Nämnden ser dock positivt på att tillskapa fler mötesrum för organisationen som helhet och bedömer att det behovet är viktigt att tillmötesgå.

Jonny Svensson

Ordförande

Bygg- och miljönämnden

§101 Remiss- Lokalresursplan 2026-2035 – BMN-2025-448.

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att anta upprättat yttrande som sitt, att översändas till kommunstyrelsen som svar på remiss om förslag till Lokalresursplan 2026-2035.

Ärendet

Kommunstyrelsen har beslutat att skicka förslag till Lokalresursplan 2026-2035 på remiss till facknämnderna, vilka ska yttra sig om förslaget senast i augusti 2025. Fokus ska särskilt ligga på nämndens egna avsnitt i planen. Av planen framgår att alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning.

Bygg- och miljönämndens behov är beskrivet i avsnitt 6.4 men även 6.5 är ett avsnitt som nämndens berörs av.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om att lämna ett yttrande i ärendet bedöms inte påverka barn och/eller unga negativt.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att anta upprättat yttrande som sitt, att översändas till kommunstyrelsen som svar på remiss om förslag till Lokalresursplan 2026-2035.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av förvaltningschef Ann-Charlotte Lind.

Beslutsunderlag

- Yttrande över förslag till lokalresursplan 2026-2035, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2025-07-31.
- Yttrande över förslag till lokalresursplan 2026-2035, bygg- och miljönämndens yttrande daterat 2025-08-18.
- §72 KS2025/145 Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun - remiss till facknämnderna
- Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun- remissversion

---

Skickas till

Kommunstyrelsen

Lokalstrateg

Johan Berntsson | Förvaltningschef

Dnr KS2025/145-5.1

0734-64 72 14 |
johan.berntsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på remiss, lokalresursplan 2026-2035, utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar godkänna bifogat remissvar och skicka det till Kommunstyrelsen

Ärendet

Förändringar från föregående LRP

Den tidigare LRP förenklades i sin struktur. I årets plan har man valt att behålla samma struktur för att skapa kontinuitet och igenkänning, vilket underlättar förståelsen för bland annat utbildningsverksamhetens lokalbehov.

En förenklad processkarta för kommunal ny- och ombyggnation har tagits fram, vilket är relevant vid planering av nya skolor eller förskolor.

Strategiskt arbete kopplat till utbildning

Lokalgruppen följer kontinuerligt upp behovet av verksamhetslokaler (inklusive skolor och förskolor) under ledning av lokalstrateg.

Kommunens snabba befolkningsförändringar kan snabbt ändra behovet av utbildningslokaler, vilket kräver flexibla och analysbaserade beslut.

Osäkerhet i byggbranschen och räntekostnader påverkar möjligheten till ny- och ombyggnation inom utbildningssektorn, men ökade anbud i vissa upphandlingar kan skapa möjligheter.

Befolkningsprognos och utbildningsverksamhet

Planeringen för förskole- och skolplatser bör främst utgå från planerad bostadsbyggnation, då förseningar påverkar tillväxten i de åldrar där familjebildning sker.

Överskattad byggtakt tidigare år har lett till att vissa utbildningslokaler riskerat att bli felplanerade i förhållande till faktisk befolkningsökning.

Under perioden 2025–2034 väntas kommunen växa med 471 invånare, vilket innebär ett behov av att noga dimensionera utbildningslokaler för att undvika över- eller underkapacitet.

Roller och ansvar för lokalbehov inom utbildning

Utbildningsnämnden ansvarar för att beskriva och analysera behovet av skol- och förskolelokaler, bland annat med stöd i befolkningsprognoser och statistik.

Lokalgruppen fungerar som en samordnande part och har i uppdrag att samla in och förankra behov från verksamheterna – alltså även från skolor och förskolor.

Internhyror för lokaler gäller även utbildningsverksamhet, vilket innebär att varje enhet betalar för sin lokalanvändning och därmed behöver ta ansvar för kostnadseffektiv användning.

Det är ett uttalat mål att alla verksamheter, inklusive utbildning, ska bidra till att frigöra ytor eller möjliggöra samutnyttjande, särskilt om lokalbehoven förändras.

Lokalresursplanens process – påverkan på utbildning

Varje nämnd, inklusive utbildningsnämnden, beskriver behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv.

Planen beslutas av kommunstyrelsen, och om skolprojekt prioriteras, tas skarpa kalkyler fram efter beslut om plats och inriktning.

Tidiga utredningskostnader för exempelvis nya skolbyggnader bör belasta driftsbudget snarare än investeringsbudget.

Utbildningsnämndens investeringsprojekt

Vid utgången av 2024 bodde 9 802 invånare i Bollebygds kommun, varav 663 barn i förskoleålder och 1 308 elever i grundskoleålder. Enligt den trendbaserade befolkningsprognosen förväntas antalet barn i förskoleåldern minska med 47 och antalet grundskoleelever minska med cirka 117 under perioden 2025–2034. Byggplaner kan dock påverka underlaget positivt, framför allt för förskolan. Ett minskat elevunderlag innebär utmaningar för utbildningsverksamheten och påverkar lokalplaneringen.

I nuläget finns överkapacitet i vissa enheter, exempelvis i Töllsjö, vilket kräver översyn av hur befintliga ytor kan optimeras eller avvecklas. I Olsfors planeras en helhetslösning för skola, förskola och bibliotek där två byggnader rivs för att ge plats åt mer ändamålsenliga lokaler. En tidigare föreslagen utbyggnad av förskolan i Olsfors behöver omprövas med hänsyn till det minskade barnunderlaget.

I centralorten har beslut tagits om ny högstadieskola för årskurs 7–9. Byggnationen inkluderar viss överkapacitet för framtida behov. När högstadiet flyttar till nya lokaler frigörs nuvarande byggnad, som stegvis byggs om för F–3-verksamhet och moduler kan avecklas.

Vid Södra Fjällastorp pågår planering för en ny förskola som ska ersätta befintliga moduler vid Bollebygds skolan. Det finns även behov av att ersätta två avdelningar på Ekdalens förskola. Planeringen ska möjliggöra framtida anpassningar i takt med demografisk utveckling.

Slutligen pågår också arbete med att utveckla en allaktivitetshall inom Bollebygds skolans område. I detta sammanhang ses även behovet av fullstora idrottshallar i Töllsjö och Olsfors över. Resultatet av dessa utredningar väntas under hösten.

Ekonomiska förutsättningar

Att bygga och förvalta lokaler är kostsamt men nödvändigt för kommunen. Det är av största vikt att de lokalprojekt som ska genomföras har täckning i den långsiktiga investeringsplanen.

Barnkonsekvensanalys

Skollokaler har en betydande inverkan på barns utbildning och välmående. Välunderhållna, säkra och pedagogiskt anpassade lokaler skapar en positiv inlärningsmiljö som främjar både kognitiv och social utveckling. Därför är det viktigt att investera i och kontinuerligt förbättra skolans fysiska miljö för att säkerställa att alla barn har möjlighet att nå sin fulla potential.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse UN202/

Förslag Lokalresursplan 2026-2035

Lokalresursplan 2026-2035 – beslut om remiss

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Förvaltningschef

§47

UN2025/159

Lokalresursplan 2026-2035

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar godkänna bifogat remissvar och skicka det till Kommunstyrelsen.

Ärendet

Förändringar från föregående LRP

Den tidigare LRP förenklades i sin struktur. I årets plan har man valt att behålla samma struktur för att skapa kontinuitet och igenkänning, vilket underlättar förståelsen för bland annat utbildningsverksamhetens lokalbehov.

En förenklad processkarta för kommunal ny- och ombyggnation har tagits fram, vilket är relevant vid planering av nya skolor eller förskolor.

Strategiskt arbete kopplat till utbildning

Lokalgruppen följer kontinuerligt upp behovet av verksamhetslokaler (inklusive skolor och förskolor) under ledning av lokalstrateg.

Kommunens snabba befolkningsförändringar kan snabbt ändra behovet av utbildningslokaler, vilket kräver flexibla och analysbaserade beslut.

Osäkerhet i byggbranschen och räntekostnader påverkar möjligheten till ny- och ombyggnation inom utbildningssektorn, men ökade anbud i vissa upphandlingar kan skapa möjligheter.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Befolkningsprognos och utbildningsverksamhet

Planeringen för förskole- och skolplatser bör främst utgå från planerad bostadsbyggnation, då förseningar påverkar tillväxten i de åldrar där familjebildning sker.

Överskattad byggtakt tidigare år har lett till att vissa utbildningslokaler riskerat att bli felplanerade i förhållande till faktisk befolkningsökning.

Under perioden 2025–2034 väntas kommunen växa med 471 invånare, vilket innebär ett behov av att noga dimensionera utbildningslokaler för att undvika över- eller underkapacitet.

Roller och ansvar för lokalbehov inom utbildning

Utbildningsnämnden ansvarar för att beskriva och analysera behovet av skol- och förskolelokaler, bland annat med stöd i befolkningsprognoser och statistik.

Lokalgruppen fungerar som en samordnande part och har i uppdrag att samla in och förankra behov från verksamheterna – alltså även från skolor och förskolor.

Internhyror för lokaler gäller även utbildningsverksamhet, vilket innebär att varje enhet betalar för sin lokalanvändning och därmed behöver ta ansvar för kostnadseffektiv användning.

Det är ett uttalat mål att alla verksamheter, inklusive utbildning, ska bidra till att frigöra ytor eller möjliggöra samutnyttjande, särskilt om lokalbehoven förändras.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Lokalresursplanens process – påverkan på utbildning

Varje nämnd, inklusive utbildningsnämnden, beskriver behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv.

Planen beslutas av kommunstyrelsen, och om skolprojekt prioriteras, tas skarpa kalkyler fram efter beslut om plats och inriktning.

Tidiga utredningskostnader för exempelvis nya skolbyggnader bör belasta driftsbudget snarare än investeringsbudget.

Utbildningsnämndens investeringsprojekt

Vid utgången av 2024 bodde 9 802 invånare i Bollebygds kommun, varav 663 barn i förskoleålder och 1 308 elever i grundskoleålder. Enligt den trendbaserade befolkningsprognosen förväntas antalet barn i förskoleåldern minska med 47 och antalet grundskoleelever minska med cirka 117 under perioden 2025–2034. Byggplaner kan dock påverka underlaget positivt, framför allt för förskolan. Ett minskat elevunderlag innebär utmaningar för utbildningsverksamheten och påverkar lokalplaneringen.

I nuläget finns överkapacitet i vissa enheter, exempelvis i Töllsjö, vilket kräver översyn av hur befintliga ytor kan optimeras eller avvecklas. I Olsfors planeras en helhetslösning för skola, förskola och bibliotek där två byggnader rivs för att ge plats åt mer ändamålsenliga lokaler. En tidigare föreslagen utbyggnad av förskolan i Olsfors behöver omprövas med hänsyn till det minskade barnunderlaget.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

I centralorten har beslut tagits om ny högstadieskola för årskurs 7–9. Byggnationen inkluderar viss överkapacitet för framtida behov. När högstadiet flyttar till nya lokaler frigörs nuvarande byggnad, som stegvis byggs om för F–3-verksamhet och moduler kan avecklas.

Vid Södra Fjällastorp pågår planering för en ny förskola som ska ersätta befintliga moduler vid Bollebygds skolan. Det finns även behov av att ersätta två avdelningar på Ekdalens förskola. Planeringen ska möjliggöra framtida anpassningar i takt med demografisk utveckling.

Slutligen pågår också arbete med att utveckla en allaktivitetshall inom Bollebygds skolans område. I detta sammanhang ses även behovet av fullstora idrottshallar i Töllsjö och Olsfors över. Resultatet av dessa utredningar väntas under hösten.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar godkänna bifogat remissvar och skicka det till Kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på remiss, lokalresursplan 2026-2035, utbildningsnämnden
- Lokalresursplan 2026-2035

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- § 72 KS Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun - remiss till facknämnderna(KS2025145-3)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

10. Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp) KS2025/256

§139

KS2025/256

Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att inleda förstudie avseende ny förskola på södra Fjällastorp i enlighet med projektdirektiven.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på 4 mnkr för förstudie och projektering år 2026.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram underlag för nybyggnation av förskola på södra fjällastorp. Den nya förskolan föreslås ha 6 eller 8 avdelningar och kommer ersätta Nolåns förskola och eventuellt Ekdalens förskola. I dagsläget finns ingen beslutad detaljplan för området, men ska bli klart under oktober 2026, detaljplaneprocess och byggprocess kan löpa parallellt men innebär en risk för ökade kostnader. Det första steget i den kommunala byggprocessen efter uppdrag är att ta fram ett projektdirektiv som ligger till grund för förstudie vilken senare följs av projektering och byggnation. I detta projekt föreslås en totalentreprenad för ny förskola. Det innebär att första steget är att upphandla konsulter för genomförande av en förstudie. Det kan ske så fort kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel. En preliminär tidplan är upprättad och innebär att den nya förskolan kan vara klar under 2029.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Södra fjällastorp finns även med som ett alternativ för lokalisering av nytt äldreboende. Om beslut fattas behöver projektdirektiven ses över och eventuellt annan upphandlingsform väljas då komplexiteten i projektet ökar.

Kommunstyrelseförvaltningen ser ett minskat antal barn i förskoleåldern. Fram till dess att förskolan beräknas vara klar bedöms behovet av förskoleplatser minska med ca 50 barn (motsvarande 3-4 avdelningar) enligt kommunens trendbaserade befolkningsprognos. I dagsläget har kommunen tomställt en förskoleavdelning. Det finns alltså risk för överkapacitet om inte inflyttningen och/eller barnafödandet ökar kraftigt.

Investeringsutgiften beräknas upp gå till ca 50 mnkr för 6 avdelningar och 67 mnkr för 8 avdelningar. Kapitalkostnader för 6 avdelningar uppgår till ca 2,9 mnkr och om 8 avdelningar byggs ca 3,9 mnkr. Avgående kostnader för Nolåns moduler på ca 1,5 mnkr om året. Kostnadsminskningar till följd av ev. nedläggning av Ekdalen beräknas vidare under förstudien. Övriga driftskostnader kommer beräknas under förstudien och behöver också ställas i relation till befintliga driftskostnader på Nolån och ev. Ekdalen, ett rimligt antagande är att kostnaden för fastighetsdrift är ungefär lika stora eller något lägre. Kostnader för personal och övrig verksamhetsdrift beräknas bli samma som om förskolan inte byggs då förskolan kommer ersätta befintlig kapacitet.

I dagsläget finns ingen beslutad detaljplan för området, det uppdraget görs parallellt av plan- och exploateringsenheten och beräknas gå ut på samråd i februari 2026 och antagande under oktober 2026. Det är först därefter som bygglov kan sökas, det finns dock ingenting som hindrar att påbörja kommunala byggprocessen redan nu då dessa kan löpa parallellt, men det kommer innebära

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

en risk för ökade kostnader. Antalet barn beräknas minska under de närmsta åren, trenden är samma för Bollebygd som resten av Sverige och flera kommuner har påbörjat avveckling av förskolor. I Bollebygds tätort finns en överkapacitet motsvarande en avdelning i dagsläget och fram till 2029 då en nybyggd förskola beräknas klar beräknas behovet minska med ytterligare 3-4 avdelningar enl. kommunens trendbaserade befolkningsprognos, för att därefter öka något fram till 2034. Det som kan motverka minskningen av antalet barn är att det sker detaljplanearbete för att möjliggöra bostäder i området som kan leda till inflytt till kommunen, tidigare års erfarenhet visar att inflyttningen till stor del är nyblivna förändrar. Dock tar den trendbaserade prognosen redan höjd för ca 30 tillkommande bostäder om året så viss inflytt är redan medräknad i nedanstående tabell. Det ska också noteras att befolkningsprognoser för barn är osäkra och osäkerheten ökar i takt med åren framåt.

Uppdraget är att ta fram projektdirektiven utifrån tidigare års lokalresursplaner och planer på ombyggnation av nuvarande skolområde men utifrån ovanstående kan det vara aktuellt att avvakta hur övriga projekt i området löper på samt hur antalet barn i förskoleåldern utvecklas.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet, delen om investeringsbudget.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att inleda förstudie avseende ny förskola på södra Fjällastorp i enlighet med projektdirektiven. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på 4 mnkr för förstudie och projektering år 2026.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Ny förskola södra Fjällastorp
- Projektdirektiv Ny förskola Södra Fjällastorp 2025-10-05

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Projektdirektiv - Ny Förskola Södra Fjällastorp

1. Projektets bakgrund och syfte

- Bakgrund: Nolåns förskola ligger idag i en modulförskola på skolområdet. Dessa moduler är hyrda och inte konstruerade för långsiktigt eller permanent nyttjande.
- Syfte: En ny förskola ska byggas på södra fjällastorp och ska vara rätt dimensionerade för elever utifrån befolkningsprognosen, avetablering av platser på Nolåns förskola samt eventuellt Ekdalens förskola.

2. Kopplingar till andra kommunala projekt och mål

Projektet är en del av utvecklingen av skolområdet på Bollebygds skolan. I dagsläget går barnen på Nolåns förskola som består av moduler och det tidsbegränsade bygglovet går ut år 2028 och kan förlängas med 5 år till. På den yta som frigörs när modulerna avetableras finns planer på att anlägga en allaktivitetshall.

Området södra fjällastorp finns även med som ett alternativ i den lokaliseringsstudie som genomförs för nytt äldreboende. Om lokaliseringen väljs behöver projektdirektivet uppdateras utifrån dessa förutsättningar.

3. Projektets mål och vision

- Projektmål: Ny förskola med antingen 6 eller 8 avdelningar. Förskolan ska ge utrymme för barns självständighet och gemenskap samt skapa goda förutsättningar för personalens arbetsmiljö och samverkan.
- Vision: Visionen för den nya förskolan är att den ska vara en estetisk byggnad som passar in i jordbruksbygden där den ska ligga. Närheten till naturen ska nyttjas och mycket av undervisningen ska kunna bedrivas utomhus med fokus på hälsa och rörelse.

4. Projektets omfattning

- Fysiska gränser: Nya byggnaden som ska vara en förskola.
- Tjänster och funktioner: -
- Geografiskt område: Södra Fjällastorp, Bollebygd
- Avgränsningar: -

5. Tidsramar och milstolpar (uppskattning)

- Startdatum: Förstudien kan påbörjas tidigast under våren 2026, då detaljplanen ännu inte är antagen innebär det en risk. Ett alternativ är att avvakta med förstudie till dess att detaljplanen har vunnit laga kraft, vilket beräknas ske under hösten 2026
- Slutdatum: Grovt uppskattad överlämnings skolan till verksamheten VT 2030.
- Milstolpar:

Fas	Tidpunkter
Upphandling förstudie	2026-01
Förstudie	2026-02
Upphandling konsulter till FFU	2026-08
Projektering FFU till totalentreprenad	2026-10
Upphandling totalentreprenad	2027-02
Projektering TE	2027-05
Produktion TE	2027-08
Besiktning	2029-02
Verksamhet inflyttning	2029-03
Skolstart	2029-04

6. Budget/finansiering och ekonomiska konsekvenser

- Projektbudget:
- Finansieringskälla: Investeringen kommer från kommunala medel.
- Ekonomiska konsekvenser:
Kostnadsbedömningen är i nuläget i ett mycket tidigt skede och baseras på interna erfarenheter av liknande projekt och beror till stor del på utformning och om det ska vara 6 eller 8 avdelningar. En mer detaljerad schablonbaserad projektbudget kommer tas fram under förstudien. I nuläget behöver budgetmedel för förstudie och projektering avsättas för uppstart, kostnaden för detta beräknas uppgå till 4 mnkr.

Den uppskattade totalkostnaden för 6 avdelningar uppgår till ca 50 mnkr och för 8 avdelningar 67 mnkr inkl. byggherrekostnader och risk 25%.

Sammanfattning av förstudiens ekonomiska konsekvenser

1. Preliminär kapitalkostnad: Tillkommande kapitalkostnader för 6 avdelningar ca 2,9 mnkr samt vid 8 avdelningar ca 3,9 mnkr. Avgående kostnader för Nolåns moduler på

ca 1,5 mnkr om året. Kostnadsminskningar till följd av ev. nedläggning av Ekdalen beräknas vidare under förstudien.

2. Preliminära investeringsrelaterade driftkostnader: Beräknas under förstudien och behöver också ställas i relation till befintliga driftskostnader på Nolån och ev. Ekdalen, ett rimligt antagande är att kostnaden för fastighetsdrift är ungefär lika stora eller något lägre.

7. Projektorganisation

- Projektagare: Strategisk fastighet
- Projektledare: Said Dawodi, Strategisk fastighet
- Verksamhet: Verksamheten som ska bedriva lokalerna är utbildningsförvaltningen.
- Inblandade parter:

8. Kravspecifikation och funktionella krav

- Byggtekniska krav: Förhålla sig till BBR30 och EKS12.
- Användarkrav: Solceller ska installeras och laddstolpar till el-bilar.
- Miljökrav: Utifrån projektets förutsättningar ska basnivå uppnås gällande hållbarhetskriterierna från Upphandlingsmyndigheter. Där det är möjligt gällande hållbarhetskriterierna ska ambitionen vara att uppnå avancerad nivå eller spjutspetsnivå.

9. Riskhantering

	Risk	Åtgärd	Ansvarig
1	Ekonomi, eventuell ökad inflation och räntehöjningar.	Öka oförutsedda kostnader i kalkylen.	Projektledare
2	Omvärldsfaktorer såsom, krig m.m, kan påverka leverans av material.	Stämma av med entreprenören om deras inköp påverkas något av omvärldsfaktorer	Projektledare
3	Överklagan av bygglovet kan innebära tidsförskjutning och senareläggning av inflyttning.	Besvara överklagan och informera verksamheten samt politiken.	Projektledaren
4	Överklagan av upphandling kan innebära tidsförskjutning och senareläggning av inflyttning.	Besvara överklagan och informera verksamheten samt politiken.	Projektledaren
5	Överklagan av detaljplanen kan innebära tidsförskjutning och senareläggning starten av uppdraget.	Besvara överklagan och informera verksamheten samt politiken.	Projektledaren

---

--	--	--	--

10. Kommunikation och samarbete

- Kommunikationsplan: All kommunikation till kommunen går via kommunens projektledare. Projektledaren tar det slutgiltiga beslutet utifrån ekonomisk synpunkt och andra viktiga delar/områden som kan påverka tidplanen samt kvalitet.
- Viktiga intressenter:
  - Verksamhetsmöten kommer hållas löpande under genomförandet.
  - Politiken kommer att informeras på Planberedningar/KSAU.
  - Närboende informeras löpande av projektledare.
  - Kommunens verksamheter ansvarar för att ta fram sin behovsframställan och att arbeta med verksamhetsperspektivet i samverkan med fackliga.

11. Upphandling och avtal

- Upphandlingsstrategi: Till förstudien och projektering av FFU fasen kommer en Generalkonsult att upphandlas. Till produktionen föreslås en upphandling av en totalentreprenad, i de fall även äldreboende ska byggas på tomten kan samverkansupphandling undersökas. Projektledaren kommer även att ha en stödgrupp bestående av bygglidare, miljösamordnare, installationssamordnare, fuktsakkunnig samt en kontrollansvarig.

12. Kvalitetssäkring och uppföljning

- Kvalitetskontroller: Uppdraget ska kvalitetsgranskas samt följa gällande Bollebygds kommun interna processer. Projektledarens egenkontroller ska vara väl genomarbetade. Interna och externa resurser som nyttjas för uppdraget kvalitetsgranskas av projektledaren.
- Uppföljning och rapportering: Uppföljning kommer att ske via projekteringsmöten, byggmöten, ekonomimöten och andra möten för framdriften av projektet.

13. Handlingsalternativ

-

14. Slutrapport och överlämning

- Slutdokumentation: Vi projektets avslut ska relationshandlingar lämnas över, egenkontroller, drift- och underhållsinstruktioner, garantier osv. I samråd med förvaltaren behöver man se över vad som ska laddas upp internt.
- Överlämning: Vid överlämning till kommunen ska en teoretisk och praktisk driftgenomgång hållas av entreprenören till berörda parter inom kommunen. Detta kommer att ske strax slutet av projektet innan slutbesiktningen.

---

15. Bilagor

11. Utbyggnad idrottshall i Töllsjö

KS2025/255

§140

KS2025/255

Utbyggnad idrottshall i Töllsjö

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att inleda processen med tillbyggnad till fullstor idrottshall i enlighet med projektdirektiven.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på totalt 43 mnkr för utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö under tiden 2026-2028.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram underlag för utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö. Det första steget i den kommunala byggprocessen efter uppdrag är att ta fram ett projektdirektiv som ligger till grund för förstudie vilken senare följs av projektering och byggnation. I detta projekt föreslås en samverkansupphandling då det finns stor osäkerhet kring utförande och genomförande. Det innebär att hela kedjan från förstudie till byggnation görs tillsammans med en samverkanspartner och första steget i just detta projekt är därför att genomföra en upphandling av en samverkanspartner. Det kan ske så fort kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel. En preliminär tidplan är upprättad och innebär att en fullstor idrottshall kan vara klar under 2028.

Kostnaden beräknas uppgå till 43 mnkr, i det ligger en stor riskfaktor eftersom det handlar om en om-/och tillbyggnation och det finns många osäkerhetsmoment

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

och risker i projektet. Allteftersom projektet fortlöper kommer bättre och mer precisa kalkyler tas fram. Baserat på en investeringsutgift på 43 mnkr blir driftskostnaden ca 3,2 mnkr per år.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet, delen om investeringsbudget.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att inleda processen med tillbyggnad till fullstor idrottshall i enlighet med projektdirektiven. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på totalt 43 mnkr för utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö under tiden 2026-2028.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbyggnad idrottshall i Töllsjö
- Projektdirektiv Töllsjö Idrottshall 2025-10-05

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Projektdirektiv - Töllsjö Idrottshall

1. Projektets bakgrund och syfte

- Bakgrund: Nuvarande idrottshall i Töllsjö är inte fullstor idrottshall. När man byggde hallen hade man planer att bygga en fullstor idrottshall men det blev inte av. År 2025 tog man ett beslut att se över möjligheterna att bygga ut nuvarande idrottshall till en fullstor idrottshall.
- Syfte: Att bygga ut nuvarande idrottshall till en fullstor idrottshall.

2. Kopplingar till andra kommunala projekt och mål

Finns inga projekt som är kopplad till detta uppdrag.

3. Projektets mål och vision

- Projektmål: Bygga ut befintlig idrottshall till en fullstor idrottshall.
- Vision: Vid tillbyggnad av idrottshallen ha ett miljötänkt.

4. Projektets omfattning

- Fysiska gränser: Tillbyggnad av den befintliga byggnaden.
- Tjänster och funktioner: -
- Geografiskt område: Töllsjö Stom 1:33, Bollebygd
- Avgränsningar: -

5. Tidsramar och milstolpar (uppskattning)

- Startdatum: En samverkansentreprenad är att föreslå i detta uppdrag i och med det är komplext. Man involverar entreprenören från början vilket kallas för FAS 0 där man ser över behovet och gör en förstudie med att hitta bra lösningar till tillbyggnaden.
- Slutdatum: Grovt uppskattad överlämning till verksamheten HT 2028.
- Milstolpar:

Fas	Tidpunkter
Upphandling samverkansentreprenad förstudie	2026-01
FAS 0 påbörjas (behov och förstudie)	2026-04
FAS 1 påbörjas (projektering)	2026-09
FAS 2 påbörjas (produktion)	2027-01
Besiktning	2028-08
Verksamhet tar över	2028-09

6. Budget/finansiering och ekonomiska konsekvenser

- Projektbudget:

Poster	Budget
Entreprenad	27 675 000kr
Byggherrekostnader	6 918 750 kr
Totalkostnad	34 893 750kr
Riskpålägg 25% av totalkostnaden	8 648 438kr
Projektbudget	43 242 188kr

Avrundad projektbudget 43 mnkr.

- Finansieringskälla: Investeringen kommer från kommunala medel.
- Ekonomiska konsekvenser:

Sammanfattning av förstudiens ekonomiska konsekvenser

1. Preliminär kapitalkostnad: 2,4 mnkr
2. Preliminära driftkostnader: 0,8 mnkr
3. Preliminära total årskostnad: 3,2 mnkr

7. Projektorganisation

- Projektagare: Strategisk fastighet
- Projektledare: Said Dawodi, Strategisk fastighet
- Verksamhet: Verksamheten som ska bedriva lokalerna är utbildningsförvaltningen.
- Inblandade parter:

8. Kravspecifikation och funktionella krav

- Byggtekniska krav: Förhålla sig till BBR30 och EKS12.
- Användarkrav:
- Miljökrav: Utifrån projektets förutsättningar ska basnivå uppnås gällande hållbarhetskriterierna från Upphandlingsmyndigheter. Där det är möjligt gällande hållbarhetskriterierna ska ambitionen vara att uppnå avancerad nivå eller spjutspetsnivå.

9. Riskhantering

	Risk	Åtgärd	Ansvarig
1	Ekonomi, eventuell ökad inflation och räntehöjningar.	Öka oförutsedda kostnader i kalkylen.	Projektledare
2	Omvärldsfaktorer såsom, krig m.m, kan påverka leverans av material.	Stämma av med entreprenören om deras inköp påverkas något av omvärldsfaktorer	Projektledare
3	Överklagan av bygglovet kan innebära tidsförskjutning och senareläggning av inflyttning.	Besvara överklagan och informera verksamheten samt politiken.	Projektledaren
4	Överklagan av upphandling kan innebära tidsförskjutning och senareläggning av inflyttning.	Besvara överklagan och informera verksamheten samt politiken.	Projektledaren

10. Kommunikation och samarbete

- Kommunikationsplan: All kommunikation till kommunen går via kommunens projektledare. Projektledaren tar det slutgiltiga beslutet utifrån ekonomisk synpunkt och andra viktiga delar/områden som kan påverka tidplanen samt kvalitet.
- Viktiga intressenter:
  - Verksamhetsmöten kommer hållas löpande under genomförandet.
  - Politiken kommer att informeras på Planberedningar/KSAU.
  - Närboende informeras löpande av projektledare.
  - Samverkan med fackliga parter genomförs av verksamhetsföreträdare

11. Upphandling och avtal

- Upphandlingsstrategi: Till förstudien fasen kommer en Generalkonsult att upphandlas. Till vidare projektering och produktion föreslås samverkansentreprenad eftersom uppdraget är komplext. Detta för att det är en tillbyggnad och entreprenören kan komma med bra lösningar till tillbyggnaden. Projektledaren kommer även att ha en stödgrupp bestående av byggledare, miljösamordnare, installationssamordnare, fuktsakkunnig samt en kontrollansvarig.

12. Kvalitetssäkring och uppföljning

- Kvalitetskontroller: Uppdraget ska kvalitetsgranskas samt följa gällande Bollebygds kommun interna processer. Projektledarens egenkontroller ska vara väl genomarbetade. Interna och externa resurser som nyttjas för uppdraget kvalitetsgranskas av projektledaren.
- Uppföljning och rapportering: Uppföljning kommer att ske via projekteringsmöten, byggmöten, ekonomimöten och andra möten för framdriften av projektet.

13. Handlingsalternativ

I dagsläget ska ett beslut tas av KS för att påbörja förstudien.

14. Slutrapport och överlämning

- Slutdokumentation: Vi projektets avslut ska relationshandlingar lämnas över, egenkontroller, drift- och underhållsinstruktioner, garantier osv. I samråd med förvaltaren behöver man se över vad som ska laddas upp internt.
- Överlämning: Vid överlämning till kommunen ska en teoretisk och praktisk driftgenomgång hållas av entreprenören till berörda parter inom kommunen. Detta kommer att ske strax slutet av projektet innan slutbesiktningen.

15. Bilagor

12. Mål och budget 2026-2028 (kf fattar slutligt beslut) KS2025/232

Tjänsteskrivelse

2025-10-21

Daniel Aronsson | Ekonomichef

Dnr 186046

0734-64 70 06 |

daniel.aronsson@bollebygd.se

Kommunfullmäktige

Mål och budget 2026-2028 för Bollebygds kommun**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige fastställer mål och ekonomiska ramar enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Kommunfullmäktige fastställer preliminära ramar för år 2027–2028 enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2026 till 21,59 vilket innebär att skattesatsen lämnas oförändrad.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen rätt att besluta om tilläggsanslag för ofördelade kostnader upp till det belopp som anges i budgetförslaget.

Kommunfullmäktige beslutar om tak för nyupptagning av lån på 110 mnkr för att finansiera verksamhetens investeringar. Utöver det kan nyupplåning ske till följd av strategisk markförsörjning med upp till 25 mnkr.

Kommunfullmäktige ger ekonomiavdelningen mandat att verkställa tekniska justeringar av nämndernas ramar till följd av förändrade PO-tillägg, internhyra samt kapitalkostnader.

Kommunfullmäktige fastställer borgensavgiften för 2026 till 0,55 % i enlighet med KF beslut 2022-09-22, § 93, vilket är oförändrat jämfört med 2025.

Ärendet

Kommuner och regioner ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). En kommunal budget är en plan för hur en kommun ska använda sina ekonomiska resurser under ett kommande år. Det är ett verktyg för att styra och prioritera kommunens verksamheter och projekt.

Eftersom resurserna är begränsade måste kommunen bestämma vad som är viktigast att lägga pengar på. Budgeten speglar därför de politiska prioriteringar som den styrande majoriteten i kommunen har.

Kommunens budget delas upp i driftbudget och investeringsbudget:

Driftbudget: Här tas kostnader för den dagliga driften upp, såsom löner till personal, underhåll av skolor, äldreboenden och andra kommunala verksamheter.

Investeringsbudget: Här planeras större projekt som att bygga nya skolor, renovera vägar eller investera i nya IT-system.

Kommunfullmäktige fastställer budgeten efter att den har beretts av kommunstyrelsen.

I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheterna ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. För 2027–2028 innebär ärendet också att de preliminära ramarna enligt budgetförslaget antas.

Beslutsunderlag

Budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP) daterat 2025-10-21.

Skickas till

Ekonomiavdelningen, revisionen, samtliga nämnder, Stiftelsen Bollebygds
Hyresbostäder

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Daniel Aronsson

Ekonomichef

Mål och budget 2026-2028

Förord

Övergripande riktlinjer

Enligt kommunallagen ska kommuner:

- ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer
- besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen

I de fall kommunen avser inrätta en resultatutjämningsreserv ska riktlinjen även omfatta hanteringen av denna.

Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen stadgar att varje kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för verksamheten. Utöver detta ska finansiella mål anges. I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet "god ekonomisk hushållning":

"Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar."

Genom att formulera tydliga mål har de förtroendevalda möjlighet att staka ut den politiska färdriktningen. För att kunna följa upp om verksamheten är effektiv eller inte krävs att det av nämnderna formuleras mål som är tydliga och mätbara. De mål som anges för verksamheten ska stå i relation till de ekonomiska resurser som ställs till förfogande.

I mål och budget beslutar kommunfullmäktige om såväl mål för verksamheten som finansiella mål som framgår under stycket "Kommunfullmäktiges mål" nedan. De finansiella målen sätts utifrån en långsiktig investeringsplan och begränsar verksamhetens omfattning samt det tillgängliga investeringsutrymmet.

Utöver dessa mål ska kommunens verksamhet bedrivas så att hemmaplanslösningar eftersträvas utifrån ett långsiktigt socialt och ekonomiskt försvarbart perspektiv.

I samband med årsredovisningen utvärderas kommunens mål och en analys utifrån de finansiella målen genomförs. God ekonomisk hushållning råder då merparten av målen uppfylls och den finansiella analysen visar på en god finansiell ställning.

Riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR)

Avsättning

Sedan bokslutet för år 2023 får inte medel reserveras till RUR till följd av en förändring i kommunallagen. Dock får medlen som kvarstår i resultatutjämningsreserven få användas fram till 2033. Därför har de delarna i riktlinjen som rör avsättning till RUR tagits bort.

Användning

Medel från RUR kan användas om båda dessa kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av mål och budget. Vid behandlingen av årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel.

Vision och mål

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad

av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

Värdegrund

Vi har en gemensam värdegrund som vi vill förmedla. Vi vill att kommunen ska under mandatperioden verka för ökad öppenhet, närhet till invånarna och väsentligen utökad medborgardialog. Kommunens verksamhet ska i alla delar genomsyras av grundprincipen att vi är till för de som bor och arbetar i Bollebygds kommun. Det är skattebetalarna som är vår uppdragsgivare. Samtidigt måste vi värna om våra medarbetare. Utan deras arbetsglädje och insatser kommer värdegrunden inte nås.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktiges mål- och uppdragssammanställning

Kommunfullmäktiges mål

Skola

Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat.

Merparten av följande nyckeltal ska visa på positiv progression jämfört med tidigare år, samt ett högre utfall jämfört med sjuhäradskommunerna och riket:

- Uppnått betygskriterierna i alla ämnen
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram
- Meritvärde åk 9

Företagande

Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen. Indikatorer:

- Resultatet i SKRs insiktsmätning ska förbättras.
- Samtliga nämnder ska arbeta med aktiviteter som bidrar till att nå målet.
- Kommunens placering i svenskt näringslivs företagsranking ska förbättras.

Attraktiv arbetsgivare

Samtliga nämnder ska arbeta med insatser för att bidra till målet om att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras. Målet följs upp genom årlig medarbetarenkät

- Utfall i HME totalindex ska vara över 80, vilket motsvarar genomsnittet i riket.

Fritid

Utveckla kommunens utbud av fritids- och kulturaktiviteter, målet mäts genom aktiviteter inom kommunens olika verksamheter.

Indikatorer:

- Utveckla Rinnaområdet som rekreations-, fritids- och friluftsområde. Planlägga rekreationsområdet.
- Utveckla en aktiv och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor.

Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Bollebygds kommuns ska ha en hög ambitionsnivå och öka takten i omställningen till hållbar utveckling.

Mål 1

Vi sätter fokus på ekologiska och närproducerade livsmedel i vår matproduktion.

Indikatorer:

- Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 52 % 2026.
- Andelen närproducerade livsmedel ska vara minst 75 % 2026.

Mål 2

Våra kommunala verksamhetsfastigheter ska vara energieffektiva och nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart och cirkulärt sätt.

Indikatorer:

- Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.
- Kostnadseffektiva åtgärder vidtas för att tydligt minska byggnadens klimatpåverkan under hela livscykeln.
- Våra nya byggnader ska uppfylla kraven för att kunna låna via så kallade gröna lån.

Mål 3

Senast 2030 är kommunens fordon fossilfria i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter.

Indikatorer:

- Andel fossilfria fordon ska öka varje år i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det.

Mål 4

I Bollebygd ska mobilitet vara tillgänglig för många, ekonomiskt effektiv för samhälle och individ samt orsaka så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Särskilt fokus behöver vara på utökad kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.

Indikatorer:

- Gång, cykel och kollektivtrafik ökar i tillgänglighet.

Kollektivtrafik

Kommunen ska verka för en utökad kollektivtrafik i hela kommunen med störst fokus på Olsfors, Hultafors och Töllsjö.

Finansiella mål

Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod.

Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.

Kommunfullmäktiges uppdrag 2026

I budget 2025–2027 avsattes 1 mnkr för att kunna möjliggöra tillköp av kollektivtrafik. Under förutsättning att överenskommelse om tillköp tecknas skulle kommunstyrelsen ges i uppdrag att utvärdera satsningen under 2025 och 2026. Då överenskommelse tecknats ska satsningen utvärderas under 2026

Kommunen står inför stora investeringar som innebär ökade driftskostnader. För att kunna möjliggöra dessa behöver samtliga verksamheter bidra till att frigöra budgetutrymme. Samtliga nämnder ges därför i uppdrag att analysera kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen och ta fram och genomföra åtgärder så att verksamheter med högre kostnader närmar sig genomsnittet i riket.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med övriga facknämnder, jämföra och analysera kostnadsnivån för administration, stöd och ledningsfunktioner i respektive förvaltning. Jämförelsen och analysen ska redovisas i god tid inför nästkommande års budgetarbete.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en inventering och sammanställning av strategiska objekt som är möjliga att förvärva eller hyra.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram tids- och kostnadsuppskattning för att tillskapa mer verksamhetsmark.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan.

Bygg- och miljönämnden får i uppdrag att se över taxan för gårdsförsäljning för att stimulera branschen

Bygg- och miljönämnden får i uppdrag att ansöka om nytt LONA-bidrag för spridning och utveckling av resultat från tidigare uppdrag kring landskapets vattenhållande förmåga.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att säkerställa fortsatt verksamhet i våra kommunala grundskolor (ex. Upptagningsområde, elevunderlag).

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och återrapportera budgetsatsningarna på färre barn per pedagog samt på barn/elever i behov av extra stöd.

Utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda hur vi bäst och effektivast kan bedriva kulturskola. I samverkan med Härryda, Borås eller i egen regi.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram en skogspolicy.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att anlägga gång-/ cykelväg på sträckan Holmen-Brandshed inkluderande tids- samt kostnadsuppskattning i samverkan med Trafikverket samt i egen regi.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda hur vägverkstomten kan utvecklas samt kostnad för det.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram möjliga användningsområden för modulerna på Lokes väg och kostnad för detta.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram underlag för att utveckla Återbruket.

Samtliga nämnder genomför en kartläggning av, för respektive verksamhet prioriterade hållbarhetsområden och formulerar aktiviteter och mål till sina verksamhetsplaner. Kartläggning aktualiseras varje mandatperiod.

I beredning av alla politiska beslut som är strategiska, kommunövergripande eller med större samhällspåverkan ska konsekvensen för hållbarhetens tre dimensioner redovisas i beslutsunderlagen. Till stöd för bedömningen tas det fram en handbok.

Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en verksamhetsanpassad hållbarhetsutbildning för såväl medarbetare som politiker. Uppdateringen ska uppdateras var fjärde år.

Följande behov är beskrivna i lokalresursplan 2026–2035 och uppdrag ges till kommunstyrelsen att:

Ta fram projektdirektiv, innehållande verksamhets-, behovs-, samt ekonomiska beskrivningar, för ombyggnation av nuvarande 7–9.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö till fullstor idrottshall.

Budgetförutsättningar 2026–2028

Befolkningsutveckling 2024–2028

Nedan presenteras den senaste befolkningsprognosen för Bollebygds kommun 2024–2028 som togs fram av Statisticon i mars 2025. Prognosen är en trendbaserad befolkningsprognos vilket innebär att bostadsbyggandet förutsätts hålla samma nivå som ett genomsnitt av de senaste tre åren. I den första kolumnen redovisas faktiska befolkningssiffror per 31 december 2024 vilket är lite fler än den befolkningssiffran som används i det kommunala utjämnningssystemet som låg till grund för kommunens skatteintäkter och bidrag under 2025.

Tabell 1 Befolkningsprognos 2024–2028

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028
1-5	581	554	544	526	521
6	109	132	114	122	110
7-15	1 199	1 176	1 175	1 150	1 148
16-18	375	373	388	402	396
13-15	425	417	424	418	418
6-12	883	891	865	854	840
65-79	1 511	1 488	1 488	1 482	1 507
80+	602	649	674	709	747
Summa	9 802	9 858	9 907	9 952	9 998

Befolkningstillväxten enligt den trendbaserade prognosen beräknas vara 0,5 % per år under perioden 2024–2028. Ökningstakten i riket beräknas bli ca 0,2 % per år under samma period, vilket innebär att befolkningen beräknas öka mer i Bollebygd jämfört med riket

Under perioden beräknas antalet barn inom förskola och grundskola minska, medan antalet gymnasieelever öka. Minskningen syns framför allt bland yngre barn och ligger i linje med utvecklingen i riket i stort.

Antalet äldre minskar något för åldrarna 65–79, medan den förväntas öka med ca 24 % för äldre 80+.

Volymförändringar

I styrmodellen kompenseras inte nämnderna direkt av volymförändringar. Däremot ska volymförändringarna ligga till grund för de preliminära ramar

som presenteras i detta dokument. Då modellen för socialnämnden verksamhet har förändrats är det enbart modellen för utbildningsnämndens verksamheter som finns kvar. Modellen bygger på den förändring som förväntas ske i relevant utifrån kommunens befolkningsprognos, utjämning sker på två år för att lättare kunna hantera upp- och nedgångar.

Tabell 2 Volymförändring utbildningsnämnd 2026–2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Förskola	-0,6	-1,7	-0,6
Förskoleklass	-0,9	0,4	-0,6
Fritidshem	-0,1	-0,2	-0,2
Anpassad grundskola	0,0	1,5	1,5
Grundskola	2,3	-1,7	-0,1
Gymnasieskola	1,5	2,0	-1,0
Summa per år	2,2	0,3	-1,1
Utjämning två år	-1,6	1,3	0,2

För utbildningsnämndens del blir det alltså för 2026 en minskning på 1,6 mnkr samt en ökning på 1,3 mnkr 2027.

För socialnämndens verksamheter finns ingen modell med volymförändringar som påverkar budget. Istället görs en bedömning av budgettillskott på samma sätt som för övriga verksamheter. För långsiktig planering finns dock en sidoordnad redovisning baserad på befolkningsprognosen för 80+ samt förändring i antal LSS insatser och har sin utgångspunkt från år 2024.

Tabell 4 Volymförändring Socialnämnd 2026-2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Befolkning 65-79	-0,1	-0,2	0,7
Befolkning 80+	1,2	2,7	2,9
Boende, LSS	0,8	0,8	0,8
Daglig verksamhet	0,2	0,2	0,2
Summa	2,2	3,5	4,6

För treårsperioden 2026 till 2028 motsvarar dessa parametrar ett behov av budgettillskott på ca 10 mnkr. För 2025 bedömdes behovet till 4,2 mnkr varav 2,9 mnkr fördelades till nämnden p.g.a. utökning av köpta boendeplatser inom LSS. Det återstår alltså utöver tabellen ovan 1,3 mnkr för 2026.

I årets budget avsätts 0,4 mnkr från den sidoordnade redovisningen, vilket innebär att 3,1 mnkr finns kvar utöver tabellen ovan för år 2027.

Lön-/ prisuppräknings

Som grund för lön-/prisuppräknings används den av SKR framtagna prisindex för kommunal verksamhet (PKV). En generell budgetuppräknings för lönerörelsen görs så att kompensation kan ges upp till 3,0 % för 2026, vilket är i linje med det avtal som tecknats mellan SKR och de fackliga parterna. För åren 2027–2028 beräknas kostnaden för lönerörelsen till 2,5 % per år, vilket är i linje med det historiska snittet. Budgeten för lönerörelsen hanteras centralt och fördelas till nämnderna under innevarande år efter utfallet i löneöversynen där avsatt budget utgör högsta möjliga kompensationen till nämnderna. Budgeten för 2026 avser 9 månaders kompensation då 2025 års löner gäller för januari till mars, för 2027 och 2028 avser de helårseffekt.

För övriga kostnader görs en uppräknings med ca 2,5 % per år och framgår i tabell 4.

Tabell 4 lön-/prisuppräknings (mnkr)

	2026	2027	2028
Lönerörelse	9,3	10,0	10,0
PKV övrig förbrukning	2,2%	2,5%	3,0%
Indexuppräknings	4,7	5,4	5,6
Summa lön-/indexuppräknings	14,0	15,4	15,6

För 2026 räknas nämndernas budgetramar upp med prisuppräknings enl. tabell 5, medan den för de preliminära ramarna 2027–2028 avsätts centralt.

Tabell 5 indexering 2026 (tkr)

	2026
Kommunstyrelsen	703
Utbildningsnämnden	2 995
Socialnämnden	1 020
Revisionen	25
Bygg- och miljönämnden	-12
Teknik- och servicenämnden	33
Summa	4 764

Detta innebär alltså att nämndernas budgetar för 2026 är satta utifrån 2025 års lönerörelse och med 2026 års prisnivåer.

Pensionskostnader

Tabell 6 nedan beskriver de pensionskostnader som prognosticeras för planperioden. Pensionskostnader avser samtliga pensionskostnader exkl. alternativlösningar. Prognosen är genomförd av Skandia i augusti 2026.

Tabell 6 pensionskostnader 2024-2027

	2025	2026	2027	2028
Avgiftsbestämd del	22,2	22,7	23,7	24,7
Förändring av pens. avsättning	-1,7	-1,4	-1,5	-1,5
Pensionsutbetalningar	8,4	8,5	8,6	8,7
Finansiell kostnad	2,4	1,1	1,6	2,2
Löneskatt	7,6	7,5	7,7	8,3
Summa kostnader	39,0	38,4	40,2	42,3

I budget för 2025 avsattes på 41,7 mnkr för pensionskostnader, årets pensionsprognos tyder på ett lägre utfall vilket innebär att budgeten för pensioner kan sänkas med 3,3 mnkr 2026. Jämfört med tidigare årens kraftiga kostnadsförändringar prognosticeras nu en relativt jämn kostnadsökning för åren 2027 och 2028.

Som jämförelse var pensionskostnaden 2022 28,8 mnkr och 2024 var den 56,7 mnkr. Anledningen till kostnadsökningen beror dels på ett nytt avtal som tecknats av SKR och de fackliga parterna, dels värdesäkring av pensionsavsättningarna till följd av den höga inflationen 2022–2023. Då inflationen numera är på en betydligt lägre nivå är den finansiella kostnaden för värdesäkring lägre men det nya pensionsavtalet innebär en fortsatt högre pensionskostnad.

Kapitalkostnader

Investeringsbudgeten som är antagen av kommunfullmäktige uppgår under åren 2026–2028 till 416 mnkr exkl. markinköp, se vidare under kapitlet om investeringsbudget.

I samband med att beslut om investeringsbudget godkänns även de kapitalkostnader som investeringen för med sig för de skattefinansierade investeringsprojekten. Det innebär att nämnderna kompenseras i form av utökad budgetram genom s.k. teknisk justering. För att kunna genomföra de

justeringarna behöver en central pott avsättas under finansförvaltningen så att det finns budgetmedel att omfördela vid tillkommande investeringar. För avgiftsfinansierade verksamheter (avfall och VA) ska kostnadsökningen finansieras inom den taxa som fastställs, och kompenseras därför ej.

Tabell 7 förändring av kapitalkostnader (mnkr)

Investeringsverksamheten under perioden 2026–2028 driver alltså ett ökat lånebehov på totalt 260 mnkr (inkl. taxefinansierade verksamheter) och ökade kapitalkostnader på sammanlagt 13,9 mnkr för år 2028 för de skattefinansierade verksamheterna. Då ny 7-9 inte beräknas vara färdigställd under planperioden är den tillkommande kapitalkostnaden i tabellen ovan exklusive avskrivning för ny 7-9 vilket bedöms uppgå till ca 8 mnkr om året.

Driftskonsekvens av långsiktiga investeringsbehoven

De långsiktiga investeringsbehoven som beskrivs i kapitlet nedan uppgår till 1,1 mdr, av dessa är ca 270 mnkr beslutade i samband med att denna budget antas. Genomförs samtliga identifierade långsiktiga investeringsbehov uppgår kapitalkostnaden till ca 60 mnkr per år om nuvarande finansiella mål uppfylls givet en ränta på 3 %.

Förändringsuppdrag

Hela kommunsektorn står inför stora demografiska utmaningar, för att klara

	2026	2027	2028
Investering	159,7	155,0	102,4
Nya lån	110,0	100,0	50,0
Kapitalkostnader	3,2	5,2	5,5

av dessa behöver alla

kommuner ställa om och

arbeta för att nå en

effektivare verksamhet utan

att genomföra kortsiktiga besparingar eller nedskärningar. Samtliga nämnder behöver därför genom verksamhetsutveckling med stöd av t.ex. digitalisering nå en effektivare verksamhet för att på så sätt frigöra resurser som kan satsas på att möta kommunens framtida välfärdsutmaningar. För 2026-2028

sätts förändringsuppdraget till 1 % för samtliga nämnder och fördelas enl. tabell 8.

Tabell 8 Förändringsuppdrag per nämnd (mnkr)

	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	0,8	0,8	0,8
Utbildningsnämnden	3,3	3,5	3,4
Socialnämnden	2,3	2,3	2,3
Teknik- och servicenämnden	0,2	0,3	0,3
Bygg- och miljönämnden	0,1	0,1	0,1
Summa	6,7	7,0	6,9

Intäktsprognos

I tabell 9 presenteras en intäktsprognos för 2025–2028 som baseras på SKRs skatteunderlagsprognos per den 3/10 2025. Intäktsprognosen är baserad på att invånarantalet ökar i samma takt i Bollebygds kommun som i resten av landet dvs 9 834 invånare 1 november 2025, vilket alltså är något lägre än kommunens egen befolkningsprognos, men högre än befolkningsutfallet i juli som var 9 802.

Tabell 9 Intäktsprognos 2025–2028 (mnkr)

	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	592,4	620,4	645,6	672,0
Inkomstutjämningsbidrag	85,2	86,1	89,6	93,2
Kostnadsutjämnning	-5,6	-3,0	-3,0	-3,0
Regleringsbidrag	25,9	27,5	25,1	23,2
LSS-utjämnning	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4
Slutavräkning	-2,5	-2,3	0,0	0,0
Fastighetsavgift	25,5	25,8	25,8	25,8
Summa skatter och bidrag	715,1	748,2	776,7	804,9

Utifrån denna skatteunderlagsprognos görs bedömningen att resultatutjämningsreserven (RUR) ej kan nyttjas i det fall ett negativt balanskravsresultat uppstår 2026.

Prioriteringar och omfördelningar

Tabell 10 Prioriterade satsningar 2026–2028 (mnkr)

Nämnd och ändamål	mnkr	Kommentar
Kommunstyrelsen	4,4	
Konsult järnväg	0,8	Kostnad för detaljplaner p.g.a ny järnväg GBG-Borås
Användare/datorer	0,6	Fler användare och dyrare datorer budgeteras centralt
Övrigt HR	0,5	Kompensation för fler anställda, dyrare HR-system
Nytt folkhälsoavtal	0,2	
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	
Kostnadsökning räddningstjänst	0,1	Medlemsbidrag ökar i förhållande till ökad befolkning
Plansatsning	1,0	Satsning på att tillskapa mer verksamhetsmark
Strategiska lönesatsningar	0,6	Avsätts till central lönepott, fördelas till nämnd
Julklapp	0,3	Utökad peng för julklappar
 Bygg och miljönämnden	 0,9	
Miljöhandläggare	0,4	
Tillfällig miljöhandläggare	0,4	Satsning under 2026-2027
Kompetensutveckling	0,1	Satsning enbart 2026
 Socialnämnden	 1,9	
Tilldelning ÄO/LSS	0,4	
Fler bilar	0,3	
Högre OB kostnader	0,2	
Aktivitetskrav	1,0	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
 Teknik- och servicenämnden	 0,8	
Justerat grunduppdrag	0,5	
Enkelt avhjälpna hinder	0,2	
Mensskydd	0,05	Engångskostnad 2026
 Utbildningsnämnden	 7,4	
Utökad bibliotekstjänst	0,4	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
Aktivitetsersättning	0,3	
Barn/elever med behov av extra stöd	3,5	
Färre barn per pedagog	3,0	Fler pedagoger i förskolan
Arbetskläder	0,2	
 Revisionen	 0,04	
Kostnadsökning	0,04	45 tkr utöver indexering

Summan av de prioriterade satsningarna uppgår till 15,4 mnkr eller ca 1,6 % av verksamheternas totala kostnader.

Sammanställning av budget 2026, preliminära ramar 2027–2028

Utifrån dessa budgetförutsättningar och enligt de prioriteringar som görs i denna budget sätts nämndernas ramar enligt tabell 11 för år 2026 samt preliminära ramar för åren 2027 och 2028.

Tabell 11 Sammanställning budget 2026, preliminära ramar 2027–2028 (mnkr)

	Budget 2025	Budget 2026	Prel ram	
			2027	2028
Kommunfullmäktige	1,6	1,6	1,6	1,6
Revision*	1,0	1,1	1,1	1,1
Valnämnd	0,0	0,5	0,0	0,0
Överförmyndare	0,8	0,8	0,8	0,8
Kommunstyrelsen	78,0	81,7	80,9	80,1
Utbildningsnämnden	342,1	348,3	344,8	341,4
Socialnämnden	231,2	231,7	229,4	227,1
Teknik- och servicenämnden	26,2	26,4	26,1	25,8
Bygg- och miljönämnden	11,5	12,4	12,2	11,7
Ofördelad budget	4,0	4,0	4,0	4,0
Indexjustering	0,0	0,0	5,4	11,0
Lönerörelse**	0,0	9,9	19,9	29,9
Finansförvaltning**	4,4	3,4	5,2	7,3
Volymtillskott UN	0,0	0,0	1,3	0,9
Tillkommande kapitalkostnader**	0,0	3,2	8,4	13,9
Summa kostnader	700,8	725,0	741,1	756,6
Summa skatteintäkter och bidrag	718,0	748,2	776,7	804,9
Resultat	17,2	23,2	35,6	48,2
<i>Resultat i procent</i>	2,4%	3,1%	4,6%	6,0%

*Budgetförslag för revisionen lämnas av kommunfullmäktiges presidium

**Fördelas till nämnderna genom tekniska justeringar

Verksamheternas kostnader uppgår till 725,0 mnkr och ett budgeterat resultat på 23,2 mnkr vilket motsvarar 3,1 % av skatteintäkter och bidrag. Budgeten för verksamheternas nettokostnad höjs med 3,4 % mellan år 2025 och 2026. Skattesatsen på 21,59 % lämnas oförändrad.

Avstämning av finansiella målen

De finansiella målen är 3 % av skatteintäkter och statsbidrag samt 40 % självfinansieringsgrad av de skattefinansierade investeringarna.

Resultatmålet utvärderas genom rullande 4-årsperiod. I tabell 12 görs en sammanställning av de aktuella årens resultat som visar att det budgeterade resultatet uppnår 3,1 % för år 2026 men mot bakgrund av de svagare resultaten år 2023–2024 innebär beslutad budget att resultatmålet för god ekonomisk hushållning ej nås utan landar på 2,2 % för perioden. För att målet om god ekonomisk hushållning ska nås krävs ett resultat på 46 mnkr år 2026.

Tabell 12 Sammanställning god ekonomisk hushållning 2023–2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat	4,5	6,8	26,8	23,2	35,6	48,2
Gen. bidrag och skatteint.	650,7	688	715,7	748,2	776,7	804,9
Resultat per år	0,7%	1,0%	3,7%	3,1%	4,6%	6,0%
Resultat rullande 4-årsperiod	5,0%	4,3%	3,1%	2,2%	3,2%	4,4%

Resultaten för år 2023 och 2024 har för Bollebygds del, precis som för samtliga kommuner och regioner i riket, präglats av en historiskt stor pensionskostnadsökning till följd av den höga inflationen. Mellan år 2022 och 2023 ökade pensionskostnaden med ca 50 % från 30 mnkr till 45 mnkr och för år 2025 blev kostnaden ca 55 mnkr, totalt för de två åren är det alltså kostnader på 40 mnkr som belastat resultaten.

Utöver pensionskostnaden har fyraårsperioden 2023–2026 även präglats av en hel del engångshändelser som försämrat möjligheten att nå god ekonomisk hushållning för perioden. Kostnader på 8,2 mnkr tagits för utrangering och nedskrivning av fastigheter. Felaktigt redovisade skatter under perioden 2019–2022 har belastat perioden med 7,7 mnkr samt avsättning för bidrag till statlig infrastruktur har gjorts på 9,3 mnkr. Inom plan och exploatering finns både vinster för sålda tomter på bergadalen på 3,8 mnkr samt 6,4 i gatukostnadsersättning samt kostnader för utrangering av äldre detaljplaner på 6,9 samt förlust på såld tillgång på 1,1 mnkr. Sammanlagt motsvarar detta engångskostnader för perioden på ca 23 mnkr.

Utan dessa engångskostnader på 23 mnkr under mandatperioden skulle alltså målet för god ekonomisk hushållning nås trots de kraftigt ökade pensionskostnaderna. I ett vidare perspektiv görs därför bedömningen utifrån dessa händelser samt kommunens samlade finansiella ställning att det råder god ekonomisk hushållning utifrån det budgeterade resultatet på 3 % 2026.

Investeringsbudget 2026–2028, samt långsiktig plan

Investeringsbudgeten är indelad i två delar, budget för reinvesteringar resp. investeringsprojekt. Utöver det finns en plan med de identifierade investeringsbehoven under kommande år men där förutsättningarna för projekten ännu inte är tillräckligt klara för att besluta om investeringsbudget.

Reinvesteringsbudget

Reinvesteringsbudgeten är avsedd att ge ett handlingsutrymme för varje nämnd att genomföra mindre investeringsprojekt som i första hand avser att ersätta en tidigare gjord investering. Som huvudregel finansieras kapitalkostnaderna för reinvesteringarna av att tidigare genomförda investeringar slutavskrivs. För 2026–2028 beslutas reinvesteringsbudget enl. tabell 13.

Tabell 13 Reinvesteringsbudget 2026–2028

Reinvesteringar (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	4,0	4,0	4,0
Teknik- och servicenämnden	28,5	33,5	28,5
Reinvesteringar fastighet	10,0	15,0	10,0
Reinvesteringar VA	13,0	13,0	13,0
Reinvesteringar gata	4,5	4,5	4,5
Reinvesteringar park/renhållning	1,0	1,0	1,0
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Summa reinvesteringar	35,4	40,4	35,4

Totala reinvesteringsbudgeten uppgår till ca 35 mnkr om året. För socialnämnden samt utbildningsnämnden ingår medel för digitalisering i reinvesteringsbudgeten. För teknik- och servicenämnden ingår investeringar avseende verksamhetsavfall i nämndens totala reinvesteringsbudget.

Investeringsprojekt

Budgeten för investeringsprojekt avser större objekt där kompensation alltid ges för kapitalkostnader. Om nämnd har avgående kostnader i form av t.ex. hyra räknas dessa av mot tillskottet för kapitalkostnader så att ingen överkompensation uppstår.

Investeringsbudgeten sätts totalt per projekt och kan löpa över flera år, en prognos görs för när investeringsutgiften uppstår men som huvudregel ombudgeteras investeringsprojekten mellan åren. Genom att anta investeringsprojekten enl. tabell 14 anses att investeringsbeslut för projekten har fattats och ansvarig nämnd har i uppdrag att genomföra projekten inom beslutad projektbudget.

Tabell 14 Investeringsprojekt 2026–2028

Investeringsprojekt (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	94,0	113,0	62,0
Skola 7-9 - Bollebygdskolan	70,0	90,0	62,0
Fullstor idrottshall Töllsjö	20,0	23,0	
Ny förskola södra fjällastorp (projektering)	4,0		
Kommunfullmäktige	0,9		
iPads förtroendevalda	0,9		
Teknik- och servicenämnden	21,1	1,5	5,0
Krisberedskap	1,5	1,5	5,0
Reservledningsplats och reservkraft	6,5		
Fyrfackskärl (renhållning)	13,1		
Summa investeringsprojekt	116,0	114,5	67,0

Eftersom investeringsbudgeten sätts per projekt och löper över flera år kan det bli aktuellt att föra över budgetmedel mellan åren. I tabell 15 framgår prognos för de pågående investeringsprojekt där det finns behov av att flytta budget från år 2025 till 2026. Samtliga pågående investeringsprojekt avser teknik- och servicenämndens verksamheter.

Tabell 15 Pågående investeringsprojekt 2025

Pågående investeringsprojekt (mnkr)	-2026	Totalt	Återstår
Belysning Gata	3,0	4,0	1,0

Processlösning VA	3,7	5,5	1,8
Åsastugorna	0,8	5,6	4,8
Laddstolpar	0,3	1,0	0,7
Summa pågående projekt	7,8	16,1	8,3

Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt uppgår alltså investeringsbudgeten per nämnd för 2026–2028 enl. tabell 16.

Tabell 16 Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt investeringar (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	98,0	117,0	66,0
Kommunfullmäktige	0,9		
Teknik- och servicenämnden	49,6	35,0	33,5
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Överflytt från tidigare år (TSN)	8,3		
Summa investeringar	159,7	154,9	102,4
-Varav skattefinansierad	131,8	141,9	89,4

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Nämnden har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 mnkr. Omfördelning får dock ej göras från reinvesteringsanslag.

Långsiktig investeringsplan

Utöver ovanstående investeringsbudget har ett antal olika investeringsbehov identifieras. Dessa finns med i budgetdokument för att ge en samlad bild av kommunens totala planerade investeringstakt under en längre tidsperiod så att kommunfullmäktige kan sätta adekvata långsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning. De planerade investeringsprojekten framgår i tabellen

Planerade projekt (mnkr)	Kostnad
Kommunhus	80
Göteborgsvägen 19*	6,5
Kontor IFO*	1,5
Skolområdet Olsfors	40
Ny förskola	70
Ny 7–9	220
Ombyggnad befintlig 7–9	120
Ny allaktivitetshall	100
Äldreboende	120
Gruppbostad LSS	40
Fullstor idrottshall Tölsjö	43
VA Olsfors-Bollebygd	115
Nytt avloppsreningsverk	150
Summa	1 106

nedan och avser under en tioårsperiod. Summan för de planerade investeringsprojekten uppgår till ca 1,1 mdkr.

Tabell 17 Långsiktig investeringsplan

I takt med att förutsättningarna klargörs fattas investeringsbeslut och därmed flyttas investeringen över till budgeten för investeringsprojekt. Det kan göras i samband med nytt budgetbeslut eller vid annat särskilt tillfälle om det är mer lämpligt, t.ex. vid större och komplicerade investeringsbeslut i form av ny skola eller nytt avloppsreningsverk.

Av ovanstående planerade projekt finns budgetbeslut för ny 7–9 samt utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö. För ny förskola finns budget för förstudie och projektering.

Strategiska markinköp och exploateringar

Under åren 2026–2028 beräknas inte några exploateringsprojekt genomföras. Om det blir aktuellt avsätts budget för detta genom att en exploateringsplan tas fram. Avseende strategiska markinköp avsätts 25 mnkr per år som disponeras av kommunstyrelsen.

Ekonomiska sammanställningar

Specificering av budgetförändringar per nämnd

Kommunstyrelsen	3,7	Teknik- och servicenämnden	0,2
Förändringsuppdrag	-0,8	Förändringsuppdrag	-0,2
Avgår födelsedagsfest	-0,1	Förändring PO	-0,1
Förändring PO	-0,2	Lönerörelse 2025	0,2
Lönerörelse 2025	0,3	Index 2026	0,0
Index 2026	0,7	Avgår rivning 2025	-0,5
Konsult järnväg	0,8	Justerat grunduppdrag	0,5
Användare/datorer	0,6	Enkelt avhjälpta hinder	0,2
Övrigt HR	0,5	Mensskydd	0,05
Nytt folkhälsoavtal	0,2		
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	Utbildningsnämnden	6,2
Kostnadsökning räddningstjänst	0,1	Förändringsuppdrag	-3,3
Plansatsning	1,0	Förändring PO	-1,1
Julklass	0,3	Lönerörelse 2025	1,8
		Index 2026	3,0
Bygg och miljönämnden	0,9	Utökad bibliotekstjänst	0,4
Förändringsuppdrag	-0,1	Volymförändring UN	-1,6
Förändring PO	-0,1	Aktivitetsersättning	0,3
Lönerörelse 2025	0,1	Flex/ barn med extra stöd	3,5
Index 2026	0,0	Färre barn / pedagog	3,0
Tjänst miljö	0,4	Arbetskläder	0,2
Tillfällig tjänst miljö	0,4		
Kompetensutveckling	0,1	Revisionen	0,07
		Index 2026	0,03
Socialnämnden	0,5	Kostnadsökning	0,04
Förändringsuppdrag	-2,3		
Förändring PO	-0,9	Valnämnd	0,5
Lönerörelse 2025	1,3	Val 2026	0,5
Index 2026	1,0		
Avgår statsbidrag sjuksköterskor	-0,5		
Tilldelning ÄO/LSS	0,4		
Fler bilar	0,3		
Högre OB kostnader	0,2		
Aktivitetskrav	1,0		